ПРОЛЕТАРЫ ЎСІХ КРАЁЎ, ЗЛУЧАЙЦЕСЯ!

ГАЗЭТА РАБОЧА-СЯЛЯНСКАЙ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

ЧЫРВОНАЯ ЗЬМЕНА

ОРГАН ЦЭНТРАЛЬНАГА І МЕНСКАГА КОМІТЭТАЎ ЛЕНІНСКАГА КОМУНІСТЫЧНАГА САЮЗУ МОЛАДЗІ БЕЛАРУСІ

№ 102 (484) Аўторак 13 верасьня 1927 г. | Выходзіць тры разы на тыдню у аўторак, чацьвер і суботу | Год выд. VII. | Рэдактар прымае ад 12 да 2 гадз. дню, Сакратар ад 10—12 і ад 2—4 гадз. Тэл. №903. | Адрас рэдакцыі газэты „Чырвоная Зьмена": Менск, Комсам. 25.

За ўсебеларускі суботнік!

Надыходзячае Кастрычнікавае сьвята мы адзначаем ня толькі хвалямі слоў, але яшчэ большай хваляй канкрэтных, карысных спраў.

Асобныя прадпрыемствы рыхтуюць адчыненьне новых майстэрняў, лепшае абсталяваньне ўжо існуючых, паляпшэньне вытворчасьці працы і г. д.

У вёсцы рамантуюцца дарогі па псаваныя масты, адчыняюцца новыя хаты-чытальні. Усё гэта яскравыя крупінкі таго вялізарнага падарунку, які рыхтуецца працоўным жыхарствам Савецкага Саюзу да дзесяцігодзьдзя Кастрычніка.

Мы—працоўная моладзь—павінны наш удзел ў гэтым усесаюзным „падарунку" прыняць шляхам правядзеньня ЎСЕБЕЛАРУСКАГА СУБОТНІКУ.

Суботнік—які зьяўляецца далёкім рэхам мінулых гістарычных дзён—павінен прайсьці пад лёзунгам „павышэньня ролі і ўдзелу рабоча-сялянскай моладзі ў соцыялістычным будаўніцтве".

У пляне, які зацьверджаны бюро ЦК УсеЛКСМ, падкрэсьліваецца, што суботнік павінен быць ня толькі комсамольскім, але пад кіраўніцтвам комсамолу—усёй працоўнай моладзі.

Практычныя лёзунгі суботніку—барацьба з бяспрытульнасьцю ў гарадох і канкрэтныя грамадзка-карысныя пачынаньні ў вёсцы (пабудова лазьняў, капаньне студняў, праца ў бядняцкіх гаспадарках, рамонт школ, работа ў саўхозах і г. д.).

Да суботніку трэба будзе рыхтавацца вельмі старанна, наўперад прадугледжваючы кожную дробязь.

Аб неабходнасьці гэтай уважлівасьці, як пры падрыхтоўцы, так і пры правядзеньні суботніку кажуць „прамовы" ўдзельнікаў „мітынгу ў газэце", якія сёньня друкуюцца ў газэце на трэцяй старонцы).

Суботнік, бязумоўна—зьявіцца аднэй з лепшых адзнак Кастрычнікавага сьвята ў нашай краіне будуючагася соцыялізму.

Мы заклікаем комсамольскія організацыі і асобных таварышоў прыняць удзел у колектыўным абгаварэньні на старонках газэты таго, як лепш адзначыць надыходзячае сьвята ў асяродку працоўнай моладзі.

Водгукі трэба слаць як мага хутчэй, бо дарага кожная хвіліна.

Той невялікі час, які застаўся, скарыстаем да грунтоўнай, дзелавой падрыхтоўкі ўсебеларускага Кастрычнікавага суботніку ўсёй працоўнай моладзі.

Першыя суботнікі ў Беларусі.

(З гістарычных матар'ялаў).

Шмат зрабіў комсамол і ў справе гаспадарчага ўмацненьня краю. Разбуранасьць на транспарце і ў вытворчасьці, недахват продуктаў на фронце, крызіс па паліва—абудзілі ў рабочай клясы стыхійнае імкненьне да добраахвотнай, дармовай працы звыш звычайнага часу. Сьледам за рабочымі Маскоўска-Казанскае чыгункі, па ўсім савецкім краі пачалі ўжывацца масавыя добраахвотныя працы па суботніх вечарох, нядзелях і ў сьвяточныя дні. «Суботнікі» і «нядзельнікі» адбываліся па ўсім краі і значна дапамагалі ў барацьбе з распадам.

Комсамол Беларусі, сьледам за іншымі організацыямі саюзу, не адставаў і ў гэтай справе. Характэрна пастанова аднае ячэйкі, якая прынята на першым-жа сходзе пасьля яе ўтварэньня:

«1. Не адставаць ад моладзі Савецкай Расіі.

2. Працаваць на суботніках дзьве гадзіны звыштэрмінова, гэтым самым замацоўваючы нашы заваёвы, наш тыл».

«Суботнікі» праводзіліся абсолютна ва ўсіх організацыях нашага саюзу, у большасьці выпадкаў штотыднёва. Мясцамі суботнікі, якія організоўваліся комсамольцамі, былі першымі ў данай мясцовасьці (Чэрвень, Докшыцы, Навагрудак і інш.).

Адбываліся суботнікі вельмі ажыўлена, у баявым ўрачыстым настроі. Вось як апісвала «Молодежь Белоруссии» першы суботнік у Менску:

«21-га жніўня адбыўся вялікі суботнік, у якім Менская організацыя саюзу прымала актыўны ўдзел. Роўна ў вызначаны час, а 6-ай гадзіне ўвечары, члены саюзу сабраліся ў клюбе і стройнымі радамі, са сваім сьцягам, накіраваліся на Плац Волі. Калі, дзякуючы нераспарадчасьці організатараў, прышлося чакаць больш гадзіны, саюз паказаў прыклад вытрыманасьці, застаючыся ў страі і расьпяваючы рэволюцыйныя песьні.

Працу далі ў Кашарах—разьбіраць, пераносіць і складваць пад навесь напраходную вузка-калейку. Члены саюзу працавалі ўвесь час без адпачынку, стараючыся абагнаць адзін другога ў паспешнасьці працы. Цяжкія рэльсавыя рамы, якія цягалі па 4 дарослых, несьлі 2 комсамольцы. Назад усе ўдзельнікі суботніку разыходзіліся паасобку, а комсамол пайшоў стройнымі радамі з радаснымі песьнямі і з'організаваў сваім прыкладам рэштку.

Прышлі ў клюб, памылі рукі, паселі і паладзілі гутарку аб значэньні суботніку. Разышліся позна вечарам.

Членаў БСМ прымала ўдзел больш 60 чалавек. Да іх прылучылася некалькі чалавек беспартыйнай моладзі. Настрой быў самы бадзёры і сьвядома рэволюцыйны».

Асабліва ўрачыстыя суботнікі наладжваліся ў сьвяты. У міжнародныя юнацкія дні ў многіх організацыях праводзіліся асобныя суботнікі моладзі. У Барысаве на такім МЮД'аўскім суботніку 5-га верасьня 1920 г. прымала ўдзел 500 чалавек, якія працавалі пад адбудаваньнем разбуранага палякамі масту. У Менску прымала ўдзел 400 чалавек, якія працавалі на чыгунцы па разгрузцы дроў, выгрузцы лёкомобіляў, ачыстцы шляхоў і г. д. Пасьля суботніку сабраліся ў разбураным палякамі дэпо пры асьвятленьні факелаў, працелі Інтэрнацыянал і організавалі дэмонстрацыю па гораду.

Піонэрпраца у дзіцячых дамох

Піонэрскі рух у дзіцячых дамох да сучаснага моманту ня мог знайсьці глебы для сваёй дзейнасьці, і таму большасьць піонэрскіх атрадаў у дзіцячых дамох—хілыя і ня могуць зацікавіць сваёй працай дзяцей як дому, так і акаляючых гарадзкіх і вясковых мясцовасьцяў. ГЭТАМУ Ў ВЯЛІКАЙ ЗНАЧНАСЬЦІ ДАПАМАГЛО ЯШЧЭ І ТОЕ, ШТО БЫЎ СЛАБЫ ПАДБОР ПРАВАДЫРОЎ АТРАДАЎ ДЗІЦЯЧЫХ ДАМОЎ, СЛАБА ЗЬВЯРТАЛАСЯ ЎВАГА З БОКУ БЮРО „Ю. П.". (1-ы пункт пастановы ЦБ ЮП ЦК ЛКСМБ ад 29 верасьня 26 г.)

Так у 1926 г. Пленум ЦБ ЮП характарызаваў становішча піонэрруху ў дзіцячых дамох. Адначасова пленум вынес цэлы шэраг конкрэтных мерапрыемстваў у справе паляпшэньня ўсёй працы дзіцячых дамоў, а таксама і піонэрруху.

Асноўныя задачы піонэратрадаў дзіцячых дамоў—гэта організацыя дзіцячага асяродзьдзя дому, уцягваньне ўсіх дзяцей у актыўную набудову жыцьця свайго дому ці калёніі.

Але гэтага піонэратрадам дзіцячых дамоў не ўдалося зрабіць. Чаму? А толькі па той простай прычыне, што піонэррух дамоў характарызуецца яшчэ і цяпер тымі-ж момантамі, якімі ён характарызаваўся перад пленумам ЦБ ЮП у 1926 годзе. Правадыры значнай часткі дамоў не на сваім месцы (бяз усялякай пэдагогічнай адукацыі, не зацікаўлены ў працы, з малым комсамольскім стажам, не партыйцы). У некаторых мясцох правадыр атраду нават не ўваходзіць у штат выхавацельскага пэрсаналу.

Зразумелая рэч, правадыр атраду не на сваім месцы, дык атрад будзе хілы і тым больш праца атраду будзе развальвацца, калі правадыр бярэ на сябе толькі „індывідуальную апрацоўку" выхаванцаў—дзяўчат старэйшага ўзросту дому, а гэтыя факты ёсьць у некаторых мясцох.

Прывяду маленькі прыклад наўмелай працы атраду. У калёніі „Станькава" дзеці, разьбіўшыся на два лягеры, біліся паміж сабою. Піонэры сталі з боку. Атрад пасьля ўсяго гэтага і не падумаў зьвярнуць увагу на такія зьявішчы.

А наколькі піонэратрад дзіцячага дому не стаіць на поўнай вышыні, дык і ўся справа выхаваньня дзяцей набывае вялізарныя цяжкасьці, вось чаму кожны выхавацель, у першую чаргу, павінен пакладаціца аб найлепшым разгортваньні піонэрпрацы дому і ўжо праз організаваную адзінку праводзіць вялізарную частку ўсёй выхаваўчай працы сярод дзяцей.

Мой погляд, што перад піонэррухам дзіцячых дамоў яшчэ ва ўсю шырыню стаіць задача выкананьня дырэктыў пленуму ЦБ ЮП верасьня 1926 году.

Піонэрскім кіруючым організацыям трэба больш рашуча паставіць пытаньне працы і выхаваньня дзяцей дзіцячых дамоў, больш рашуча завастрыць увагу аддзелаў народнай асьветы, што ў дзіцячых дамох, правадыр атраду павінен уваходзіць у лік выхавацельскага штату, а калі некаторыя аддзелы Наркамасьветы, гэтага ніяк не могуць уцяміць, дык трэба перад імі прама паставіць пытаньне аб іх вялікім промаху ў справе пабудовы дзіцячых дамоў.

Комсамольскія організацыі зараз-жа павінны больш цьвёрда ўзяць напрамак на паляпшэньне ўсёй працы дзіцячых дамоў, камун калёній.

У павуценьні бюрократызму і нядбайства.

Двухгадовы юбілей.

Загадчык саўхозам Рачкевічы (Бабруйшчына, Чырвона-Слабодзкі раён), як відаць, хоча пабіць рэкорд па бюрократызму і валаките. Ён зьяўляецца вінаўнікам цяганіны, якія распачалася ўжо звыш двух гадоў назад.

Яшчэ ў 1925 годзе селяніна Аляксея Машкова наняў ў саўхоз адрамантаваць дзьве печы. Гэтая праца была ў тэрмін выканана, пасьля чаго яму засталося атрымаць згодна ўмовы 22 рублі.

Здаецца, сума не настолькі вялікая, каб за не варта было заводзіць валакіту. Але-ж не, загадчык саўхозу Сяргееў разважае інакш.

— Калі гэты мужык будзе прыходзіць за грашмі, адказвайце, што мяне няма дому,—загадвае Сяргееў сваім служачым.

Гэтак і было. Восем разоў хадзіў Машкоў ў саўхоз і столькі ж разоў атрымліваў нязьменны адказ:—загадчыка няма, прыходзь заўтра!

Нарэшце, стаптаўшы не адну пару лапцёў, удалося такі Машкову злавіць Сяргеева. Што-ж ён атрымаў замест грошай?

— Братка мой,—залемантаваў загадчык,—дальбог няма ў саўхозе грошай. Прыходзь ужо ў другі раз.

Так ні з чым накіраваўся Машкоў дахаты і на гэты раз.

Нарэшце, калі, вышаўшы з цярпеньня, наш селянін пайшоў ў саўхоз з мэтай не адвязацца ад Сяргеева і як-бы там ня было здабыць грошы, ён быў «парадаваны» новай нечаканасьцю.

Былы загадчык Сяргееў кудысьці выехаў, замест яго сядзела нейкая новая асоба, якая, зьмерыўшы селяніна з галавы да ног, адказвала яму літаральна наступнае:

— Я цябе, чалавеча, знаць ня знаю і ведаць ня ведаю. Чаго добрага ты патрабуеш ад мяне платы і яшчэ за што, апрача печаў.

Што-ж вынікў? Зараз пасьля двохгадовай валакіты, ў 1927 годзе, грошы яшчэ ня зьвернуты Машкову, які ўжо канчаткова згубіў надзею калі-небудзь іх атрымаць.

Сідарэнка.

Вялікая шышка

Комсамолец—чынуша.

(Жодзіна).

Дзень у Лаўрэцкага ў 9 пачынаецца. Прыдзе пад сельсавет, а там ужо натоўп сялян чакае, аглядзіць іх пагардна і не сьпяшаючы з пачуцьцем уласьцівага гонару, да старажэхі сельсавецкай за ключом пацягнецца.

Толькі выйдзе адтуль, калі чакаючы натоўп людзей абступае яго:

— Таварыш Лаўрэцкі, як мая справа, бачыце, каторы дзень хаджу...

Пачакаеш, ня памрэш!—спакойна адказвае сакратар Жодзінскага сельсавету Лаўрэцкі.

— А як з сенажацьцю!

— Ня ведаю, заўтра прыдзеш!

Лаўрэцкі адчыняе сельсавет, грамада сялян паспешна туды заходзіць.

Спакойна ён направіць, кусок заседжанай мухамі паперы на вакне, дальбо атраманту ва ўсе чарніліцы. Зноў аглядзіць сялян і сядзе за свой сакратарскі столік, адчыніўшы ў ім скрыні.

А тут ужо выцягнуўшыся ў чаргу, сочачы за кожным рухам Лаўрэцкага, з паперкамі ў руках чакаюць маўклівыя, усхваляваныя сяляне.

— А-а... Забыў...

Гультаявата нацягнуўшы шапку і паглядзеўшы на старамодны з гірамі сельсавецкі гадзіньнік, Лаўрэцкі рашыў заглянуць да сакратара ячэйкі.

— Тры дні ня быў, могуць палічыць за адрыў...

Зноў не сьпяшаючы па маленьку, пад праклёны жыхароў, Лаўрэцкі ідзе да сакратара.

Пасядзеўшы з гадзінку, ў сакратара, прагледзіўшы апошнія газэты і пашукаўшы ў іх ці няма фэльетону або нататак пра яго сельсавет, Лаўрэцкі рашыў ісьці выкупацца.

— Якога чорта сельсавет. Навошта канцылярскую бюрократыю адчыняць. Каб я актывіст-комсамолец ды не займаўся фізкультурай. Няхай пачакаюць.

Вырашана і зроблена. Прайшоўшы чужымі агародамі, каб ня прыкмецілі, на вуліцы, пашоў да ракі.

Тут успомніў весь скарб прачытаных газэт і журналаў прагледжаных кніжак і брашурак, рашыў павежыцца на сонцы.

Выкупаўшыся, Лаўрэцкі успомніў, што трэба зайсьці і заперці сельсавет.

Хутка і ня сьпяшаючыся, з выглядам чалавека, занятага вырашэньнем пытаньняў рэспубліканскай важнасьці, Лаўрэцкі прышоў да сельсавета.

Чакаючыя абрадаваліся:

— Таварыш Лаўрэцкі даведачку два дні чакаю!

— Сенажаці, т. Лаўрэцкі...

— Браткі! кажа Лаўрэцкі запіраючы памяшканьне.

— Зараз прыхожу,—дома пячатка і розныя рэчы, пачакайце тут хвіліначку. Усіх здаволю.

Аддаўшы ключ уборшчыцы ён накіраваўся праз агарод да сябе, **за вудачку і на рыбу.**

Так расьце і гадуецца чыноўнік—пісар жодзінскага сельсавету.

Ячэйка зараз-жа павінна зьвярнуць увагу на Лаўрэцкага, безадкладна вырваўшы расткі бюрократы.

Бюрократычная справаздача

Удзел комсамолу ў мэліорацыі

Яшчэ да сучаснага моманту на абшарах БССР маецца вялізарная колькасьць балот, агульная плошча якіх дасягае 2.100.000 дзесяцін.

Што ўяўляюць сабе гэтыя вялізныя балотныя прасторы, асушка чацьвертай часткі якіх зьнішчыла-б безьзямельле ў нашай рэспубліцы?—ня прыносячыя ніякай карысьці і прыбыткаў малапрыходныя дрэгвы, па якіх растуць дзікія агрутныя травы.

Гэтыя дрэгвы пасьля сваёй асушкі і адпаведнай культывізацыі могуць стаць прыбытковымі пахотнымі землямі і сенажацьцямі, ураджай якіх перавышае звычайны ў тры ці пяць разоў. Такім чынам шлях да падняцьця дабрабыту нашага сялянства ляжыць праз балоты.

750 мэліорацыйных таварыстваў.

Работы па асушцы і культывізацыі балотных абшараў праводзяцца пры дапамозе дзяржавы самім насельніцтвам аб'яднаным у мэл'орацыйныя таварыствы.

Рост гэтых таварыстваў зьяўляецца яскравым паказальнікам росту сьвядомасьці сялянства і яго імкненьня да асушкі балот. Калі летась лік мэліорацыйных таварыстваў не перавышаў 400, дык сёлета мы маем ўжо 750 таварыстваў, членамі якіх зьяўляюцца звыш 25 тысяч сялян.

Зараз у апрацоўцы нашых таварыстваў знаходзіцца вялікая балотная плошча ў 140 тысяч дзесяцін, асушка якой пытаньне бліжэйшых 3-4 гадоў.

Вялікая ўраджайнасьць.

Якімі-ж дасягненьнямі могуць пахваліцца тыя мэліорацыйныя таварыствы, якія організаваліся 2-3 гады назад?—**Яны ўжо правялі асушку і культывізацыю сваіх балотных вучасткаў, на якіх сёлета пасеены авёс, жыта, віку, кораньплоды, турнэпс, лён і шмат іншых культурных расьлін.**

Возьмем, напрыклад, **вёску Літвінава, Полацкай акругі**, дзе **ўраджай жыта** на асушаным балоце даў **звыш 90 пудоў з дзесяціны** (замест звычайных 30). Дзесяціна вікі на гэтай-жа глебе дала **250 пудоў**, замест звычайных 130, дзесяціна бульбы—**1000 пудоў** і г. д. Ня толькі колькасьць ураджаю, але і **якасьць яго значна вышэй сярэдняй нормы.**

Гэта самае мы назіраем **у Потрыкаве** (Мазыршчына), **Старобіне** (Бабруйшчына), **Заслаўлі** (Меншчына) і наогул у кожнай акрузе, дзе ёсьць таварыства працуючае ўжо ня менш двух гадоў.

Дзяржава дапамагае.

Дзяржава ўсімі сродкамі дапамагае сялянству ў яго барацьбе з балотамі. Апроч доўгатэрміновых крэдытаў, яна сёлета прадстаўляе **дармова** патрэбны тэхнічна-кіраўнічы пэрсонал, дае розныя **ільготы па сельска-гаспадарчаму падатку** і г. д. сялянам, якія займаюцца мэліорацыяй.

Наркамзем сёлета заклаў у чатырох акругах БССР **Магілеўскай, Аршанскай, Віцебскай і былой Калінінскай вопытна-паказальныя вучасткі,** задача якіх паказаць сялянству карысьць і сродкі мэліорацыі, рабіць вопыты па культуры балот, праводзіць сярод насельніцтва агітацыйныя гутаркі і лекцыі аб мэліорацыі ды інш.

Як чарговыя задачы мэліорацыйнай справы на БССР Наркамзем сёлета высоўвае:

Павялічэньне актыўнасьці мэліорацыйных таварыстваў, далейшы рост апошніх, большае прыцягненьне да ўдзелу ў мэліорацыі сялянскай моладзі, папаўненьне тэхнічна-кіраўнічага пэрсоналу (спэцыялісты гідротэхнікі і мэліоратары), **нарэшце машынізацыю мэліорацыйных работ.**

Актыўнасьць моладзі кульгае, павялічым яе!

Што можна сказаць пра ўдзел комсамолу і наогул моладзі ў рабоце мэліорацыйных таварыстваў?

Па дуінцы працаўнікоў Наркамзему, якія выяжджалі на месцы дзеля абсьледаваньня і інструктаваньня мэліорацыйных работ, у апошніх удзельнічаюць толькі асобныя комсамольцы, праўда, даволі актыўна.

Так у **Талачынскім раёне** (Аршаншчына), **Бешанковіцкім** (Віцебшчына) і некаторых іншых раёнах, **комсамольцы зьяўляюцца старшынямі і сакратарамі мэліорацыйных таварыстваў, ужо не гаворачы аб членах праўленьня.**

Але за тое кульгае масавы ўдзел комсамолу і вясковай моладзі ў мэліорацыйных работах. Ёсьць месцы (Магілеўшчына і Бабруйшчына), дзе гэтымі работамі займаюцца амаль выключна дарослыя сяляне, **а комсамольцы пасьпелі набыць мянушку „гультаёў".**

Нам патрэбна дабіцца ўдзелу ў мэліорацыйнай справе не асобных адзінак комсамольцаў, а ўсёй вясковай моладзі на чале з ячэйкамі ЛКСМБ. Шлях да гэтага—масавы ўваход у мэліорацыйныя таварыствы, праяўленьне там сваёй ініцыятывы і самадзейнасьці, наступленьне на каротка-тэрміновыя курсы мэліоратараў і трактарыстых, якія утвараюцца па акругах, каб перадаць атрыманыя веды ўсяму таварыству.

Янаў Залікоўскі.

З лейкай па агародзе

Лупалаўскія піонэры—рэволюцыянэры на палёх.

І добрыя-ж буракі ўрадзіліся!

(Захоцкі атрад).

Галоўныя дасягненьні ў піонэратрадзе—гэта ўдзел яго ў сельскай гаспадарцы. Шмат якія піонэры зрабілі ў сябе градкі. Атрымаліся на гэтых кавалачках зямлі добрыя буракі, турнэпс і рэпа. Па прыкладу піонэраў амаль што ўсе сяляне вёскі цяпер сеюць клевер і караньплоды.

Яшчэ зімою, калі займаліся ў школах, піонэры рыхтаваліся да лета: прапрацоўвалі сельска-гаспадарчыя пытаньні і яшчэ тады зборам атраду было дадзена кожнаму піонэру заданьне: пабудаваць градку і апрацоўваць яе па радзе агранома.

Цяпер у нас практыкуецца колектыўны дагляд зьвеньнямі сельска-гаспадарчай працы асобных піонэраў. І добрыя-ж буракі ўрадзіліся ў гэтым годзе! Думалі мы зрабіць колектыўныя градкі, але не ўдалося з-за адсутнічаньня зямлі.

Ф. Гарачоў.

Сьмех і сьнежная горка

(Мэшэнацкі атрад).

Калі спачатку зімовага пэрыоду мы праводзілі толькі адны політгутаркі,—піонэры альбо сумавалі, альбо падымалі шум, хоць удзірай з атраду.

Тады мы пачалі ў працу ўводзіць гульні, загадкі і песьні. Гэтым мы звычайна заканчвалі зборы атрадаў і дзеці разыходзіліся здаволенымі.

У часе канікулаў організоўвалі агульныя катаньні з сьнежных горак. Прыемна было глядзець, як ланцужком, адзін за другім, кацілі зьвяно за зьвяном. І весела сьмяяліся. У катаньні прымаў удзел увесь атрад і ніводны піонэр не прапушчаў іх.

У летні час мы паладжвалі прагулкі ў суседнія вёскі. Там мы зьбіралі неорганізаваную дзетвару, праводзілі гутаркі, гульні, вучылі іх піонэрскім песьням.

На зборах атрадаў праводзіў гутарку старшыня сельсавету. Ён азнаёмліваў піонэраў з працай сельсавету і хлапцы былі здаволены, што „з імі лічацца“. Тут падымаўся іх аўтарытэт сярод неорганізаваных дзяцей. У гэтую хвіліну кожны піонэр адчуваў сябе поўным грамадзянінам пролетарскай краіны.

А. Номцава.

Па радзе сыноў—ачысьцілі збожжа.

(Хацетаўскі атрад).

«Крызіс росту» да нас не крануўся. Атрад увесь час працаваў без перабояў, дзякуючы належнаму кіраўніцтву комсамольскай і партыйнай ячэек. Заўсёды прадстаўнік комсамольскай ячэйкі быў на зборах атраду, комсамольцы праводзілі гутаркі, партыйцы, працуючыя ў грамадзкіх установах, праводзілі ў атрадзе гутаркі аб працы сельсавету, КСУ, коопэрацыі.

Перад увесеньняй пасяўной кампаніяй была праведзена гутарка аб ачыстцы насеньня, аб раструмачыцельнай кампаніі сярод бацькоў. **У выніку некаторыя бацькі па радзе сына ачышчалі для спробы па 2—4 пуды.**

Цікавіліся піонэры пабудовай кармушак для жывёлы, вялі агітацыю і словамі, і сваім прыкладам і, нарэшце, у **вёсцы Хацетава амаль што кожны двор пабудаваў кармушкі.**

Некаторыя піонэры цікавяцца ўходам за цыплятамі. Яны цэлы дзень возяцца з імі, кормяць па норме. Пабудаваны піонэрскі агарод. За градкамі ўхажваюць па чарзе.

У сваіх хатах піонэры організоўваюць піонэрскія куткі. **Бацькі не забараняюць, бо на бацькаўскіх сходах паперэдні організаваных комсамольскай ячэйкай, была добра ўцямлена карысьць гэтых куткоў.**

Амаль што ўсе дзеці вёскі Хацетава ахоплены атрадам.

Саладкоў.

Каля кніжных паліц.

(Мястэчка Наровля).

На ініцыятыве райбюро ЮП пры райбібліотэцы організавана асобная дзіцячая бібліотэка. Усе піонэры мястэчку актыўна працуюць у ёй, капаюцца ў трох сотках кніг, уважліва іх чытаюць, перапляцаюць.

Штотыднёва піонэрскія атрады дасылаюць зьвяно на практычную працу ў бібліотэцы. Зьвяно выбірае цікавую кніжку, як, напрыклад, «Барская плетка», выказваюць свае думкі аб гэтай кніжцы альбо даюць заданьні піонэрам у пісьмовым выглядзе даць водгук аб кніжцы.

Потым зьбіраецца увесь матар'ял (дзеньнікі, пісьмовыя водгукі) і робіцца колектыўны вынік: якія кнігі, у першую чаргу, трэба закупіць, якія рэкомэндаваць піонэру, улічваючы інтарэсы вясковага, мястэчковага піонэрычка.

Вынікі гэтай працы навочны. Бібліотэка папаўняецца і у колькасных і ў якасных адносінах. Раней кнігі дзяцей не цікавілі, а цяпер пры выбары кнігі маленькія чытачы высоўваюць свае інтарэсы.

—Дай, мне кніжку аб авязкова з жыцьця Заходніх братоў.—Альбо:

— Дай Горкага.

Піонэры аказалі вялікую дапамогу бібліотэкару ў праведзеньні кампаніі за беражлівасьць кнігі. Гэтае пытаньне было пастаўлена на ўсіх сходах мястэчковых атрадаў. Самі піонэры перапляталі 500 кніг (акрамя пачынкі старых). Тут яны ўбівалі двух зайцаў: і самі вучыліся пераплятаць і дапамагалі бібліотэкару.

А. Карпман.

Піонэры у чытальні

НОВЫ ГОД ВУЧОБЫ

Над томікамі Леніна.

Пятніца і панядзелак—забраніраваныя дні

(Менск, ячэйка фабрыкі „Паліграф“).

У мінулым годзе дрэнна мы займаліся: шмат часу ўходзіла на комсамольскую, грамадзкую працу на фабрыцы, ды і наогул займаліся не сыстэматычна. У гэтым годзе рашылі цьвёрда: на ўсё пайсьці, а час для вучобы выкраіць.

Недахоп ведаў дае сябе адчуваць даволі часта, асабліва пры гутарках з рабочымі фабрыкі. Друкары—народ пісьменны, а спрабуй ім даць няправільны адказ на пытаньне—засьмяюць.

Вось адзін рабочы задаў мне пытаньне:

— Ты, комсамолка, скажы мне, што гаварыў Ленін па пытаньню аб сялянстве? Вось опозіцыя можа і праўду гаворыць, яна таксама прыводзіць цытату з Леніна. А ЦК таксама прыводзіць цытату, а што к чаму—цяжка зразумець.

Цяжка было адказаць на пытаньне і сорамна, што сама ня ведаеш «што к чаму».

Цяпер удвох вывучаем пытаньні па Леніну.

Панядзелак і пятніца, 7 гадзін увечары—«забраніраваныя» дні.

Наконт праграмы рашылі параіцца са знаёмым таварышом—партыйцам, а пакуль ён прыедзе, каб часу ня губляць, выбралі самае малазнаёмае нам пытаньне на Брэскім міру. Прачыталі ў томе 15-м прамову Каменева, артыкулы, прамовы Леніна па гэтаму пытаньню. Час праходзіў непрыкметна. Пытаньне гэтае мы добра ўцямілі.

Цяпер вучоба войдзе ў сыстэму. Мы пачынаем з гісторыі рэволюцыйнага руху Захаду (чытаючы Леніна аб Брэскім міру, мы часта сустракаліся з фактамі Чарніцкага руху, аб якім мы нічога не разумелі, а пагатаму і рашылі пачаць з руху Захада).

Чытаючы мы падкрэсьліваем незразумелыя месцы і запытваем у партыйцаў. Часта мы адна другую падганяем і ніколі не парушаем «забраніраваныя» дні.

У ячэйцы організавалася яшчэ адна група, яна займаецца па агульнай адукацыі: ужо выпісалі «Рабфак на дому».

Ёсьць вялікае жаданьне вучыцца, але сустракаеш часта нетаварыскія адносіны да вучобы з боку актыву.

Замест таго, каб даць магчымасьць вучыцца—разгрузіць, бюро ячэйкі дае яшчэ нагрузку.

— Няма нічога страшэннага, калі яна ня будзе займацца. Так адказваюць.

Трэ' было, нарэшце, пакончыць з такімі адносінамі да вучобы.

В-ч.

Гурток бягучай політыкі

Гурток бягучай політыкі трошкі адрозьніваецца ад мінулых гуртоў: ён будзе гуртком з кіраўнікамі.

Гурток будзе займацца вывучэньнем бягучых політычных здарэньняў, якія адносяцца да ўнутранага і міжнароднага жыцьця, і будзе працаваць па вызначанай програме ў працягу ўсяго вучэбнага году. Програма гуртка будзе пабудавана на вучоце тых пытаньнях, якія больш за ўсё цікавяць комсамольцаў—сяброў гуртка.

Адпаведна ўзроўню слухачоў будзе організаван гурток ніжэйшага альбо павышанага тыпу. Складацца гурток бягучай політыкі будзе з комсамольцаў, якія цікавяцца пытаньнямі бягучай політсучаснасьці, і з комсамольцаў-вучняў (апошнія пойдуць таму, што ва многіх школах грамадазнаўства не стаіць на належнай вышыні).

Заняткі ў гуртку будуць весьціся па мэтаду гутарак. Гутарка вядзецца самымі слухачамі,—кіраўнік прадастаўляе ім найбольшую самадзейнасьць, і толькі накіроўвае гутарку і выпраўляе няправільныя вывады.

Надручнікамі ў гуртку бягучай політыкі зьяўляецца газэта і партчасопісь. У гуртку павышонага тыпу ім можа быць «Большевик», «Бальшавік Беларусі»; у гуртку ніжэйшага тыпу—мясцовая партыйная часопісь.

Акрамя заняткаў, у гуртку будуць практыкавацца так званыя практычныя заданьні, практычная праца.

З аднаго боку, гэтая практычная праца будзе выяўляцца ў экскурсіях на вытворчасьць (на сваю, дык і іншыя), у гутарках з практычнымі працаўнікамі па таму ці іншаму пытаньню, у зборы фактычнага матар'ялу і г. д. З другой—у складаньні выразкаў з газэт і часопісаў па данаму пытаньню, у складаньні альбомаў з газэтных выразкаў, плякатаў, дыяграм і г. д.

Гурток бягучай політыкі можа прынесьці вялікую дапамогу ячэйцы і клубу: падрыхтаваць політаўтарэю, політвітрыны, падабраць матар'ял для жывой газэты, організаваць куток бягучай політыкі і г. д.

Г. А.

Што робіцца на сьвеце.

(Агляд апошніх міжнародных падзей).

Праз галовы здраднікаў пролетарыят Англіі захавае сувязь з пролетарыятам СССР.—Ангельскія профбюракраты добрасумленна выконваюць волю капіталістых.—Пагроза вайны, ў зьвязку з разрывам англа-расійскага камітэту, павялічваецца.—Новы замах панскай Польшчы супроць СССР.

Ангельская буржуазія здаволена працай сваіх лёкаяў.

Мы ўжо паведамлялі аб пастанове ўсеангельскага зьезду профсаюзаў—ліквідаваць англа-расійскі камітэт адзінства.

Профсаюзныя бюракраты і звычайныя лёкаі Чэмбэрлена з генеральнае рады здолелі і на гэты раз усадзіць нож у сьпіну пролетарыяту.

Не дарма з захапленьнем вітае гэту пастанову зьезду ангельская буржуазія. Англа-расійскі камітэт быў організаван профсаюзамі СССР і Англіі ў 1925 годзе.

Ён складаўся з прадстаўнікоў Усе ЦСПС і генэральнага (цэнтральнага) савету ангельскіх профсаюзаў. Камітэт гэты быў утвораны для аб'яднаньня патуг рабочых у барацьбе супроць наступленьня капіталістаў на рабочую клясу, супроць падрыхтоўкі ўсясьветнай імпэрыялістычнай бойкі і за сапраўднае адзінства міжнароднага профэсыянальнага руху. Для рэволюцыйнай барацьбы, для рэволюцыйнай справы ўтвараўся англа-расійскі камітэт.

Гэтак марылі савецкія рабочыя і пролетары Англіі. У гэтым напрамку вялі політыку і дзейнічалі профсаюзы СССР.

Але на чале профсаюзаў Англіі сталі правадыры, якія цалкам і поўнасьцю зьяўляюцца наймітамі буржуазіі. Яны апіраюцца ў сваёй працы на сотні профсаюзных чыноўнікаў, якія трымаюць у сваіх руках яшчэ да гэтага часу большасьць профорганізацый Англіі.

Генрада дапамагае зачыншчыкам вайны.

Замест дапамогі кітайскай рэволюцыі, замест барацьбы супроць ангельскага імпэрыялізму, які ўціскае шмат малых народаў,—генэральная рада профсаюзаў фактычна падтрымлівае крывавую працу ангельскіх капіталістаў.

У сваёй уласнай краіне генэральная рада здрадзіла магутнаму выбуху пролетарыяту—усеагульную забастоўку і забастоўку вугалькопаў, якія адбыліся ў мінулым годзе.

У апошнія месяцы генрада сарвала барацьбу рабочых супроць капіталістычнага закону аб профсаюзах, які не дае магчымасьці ангельскаму пролетарыяту палепшыць сваё матар'яльнае становішча.

І ўрэшце, у самым галоўным пытаньні—барацьбы з пагрозай новай вайны, генэральная рада нічога ня робіць, апрача дапамогі імпэрыялістым у справе падрыхтоўкі гэтага новага злачынства.

Наогул профэсыянальныя вярхі вырашылі ўсё тое, чаго патрабавалі і жадалі Чэмбэрлены і Бальдвіны.

Але гэтаму рашэньню яшчэ не пасьпелі даць сваю ацэнку рабочыя масы Англіі.

І мы ўпэўнены, што ангельскія рабочыя па заслугам ацэняць тых людзей, якія покуль што яшчэ маюць магчымасьць гаварыць ад іх імя.

Яшчэ адзін крок да нападу на СССР.

Для нашага пролетарыяту разрыў англа-расійскага камітэту не зьяўляецца нечаканым.

Сыстэматычная падрыхтоўка да гэтага разрыву вялася ўжо даўно.

Лёкаі капіталістых чакалі толькі «спрыяючага» моманту.

«Падрыхтоўка» зьезду ў гэтым сэнсе праведзена дасканала.

Можна было разьлічваць на горшае, калі прыняць пад увагу ўсе тое шалёнае цкаваньне, якое ў апошнія часы вялі супроць савецкіх профсаюзаў і СССР прадажныя кіраўнікі ангельскіх профсаюзаў, пры падтрыманьні ўсяго капіталістычнага друку. Як бы там ні было, працоўныя масы СССР павінны запомніць адно:

Зроблены яшчэ адзін і вялікі крок па шляху падрыхтоўкі нападу на СССР.

Разрываючы англа-расійскі камітэт, генсаветчыкі-тым самым ухвалілі разрыў англа-савецкіх адносін, ухвалілі політыку консэрватараў.

Але рабочая кляса Англіі і ўсяго сьвету будзе ведаць, на каго кладзецца адказнасьць за разрыў.

Адзінства будзе ажыцьцяўляцца.

Нават ужо цяпер група делегатаў эдынбурскага зьезду, што далучаецца да руху меншасьці (рэволюцыйныя групы ангельскіх профсаюзаў), протэстуе супроць пастановы аб разрыве:

«Мы лічым,—гаворыцца ў іх дэклярацыі,—што пастанова аб разрыве адносін з профсаюзным рухам першае ў гісторыі рабочае дзяржавы ёсьць злачынства супроць рабочае клясы ўсяго сьвету.

Мы здымаем з сябе ўсякую адказнасьць за злачынства, зробленае супроць сусьветнае рабочае клясы і ўсеагульнага міру.

Мы заяўляем, што гэтае злачынства было прадыктавана зусім ня інтарэсамі рабочае клясы, а імкненьнем прыслужыць да клясы капіталістых.

Мы верым, што, ня гледзячы на гэта кіраўніцтва праз яго галаву будзе ажыцьцяўляцца адзінства, і салідарнасьць ангельскае рабочае клясы і рабочых СССР, і што гэтае адзінства і салідарнасьць выявіцца ў аднаўленьні англа-расійскага камітэту, які толькі што разбураны лідэрамі ангельскага профруху».

Праз галавы здраднікаў пролетарыят СССР знойдзе шляхі да аб'яднаньня з пролетарыятам Англіі і другіх краін для агульнай барацьбы супроць капіталу і яго лёкаяў.

На політычным кірмашы.

Ліслівыя размовы пра „мір“ і адсутнасьць небясьпекі.

Польская делегацыя на сэсіі Лігі Нацый падала сваю прапанову наконт усеагульнага ўгавору аб ненападзе.

У прапанове гаворыцца:

«1) Усякая вайна, як спосаб вырашаць міжнародныя канфлікты, забараняецца і застаецца забароненай на будучыню.

2) Усе міжнародныя канфлікты належыць парадкаваць мірным шляхам».

Гэтую прапанову разглядалі ў супольным пасяджэньні француская, ангельскія, нямецкія, італьянскія і польскія юрыдычныя спэцыялістыя.

Але з гэтай прапановы нічога ня выйшла. Польшчы прышлося адмовіцца ад абгаварэньня проэкту на пленарным пасяджэньні. Прапанова перададзена на разгляду ў новую, ужо трэцюю па ліку, камісію.

Для нас цікава не сама прапанова аб «забароне вайны»,—усё гэта мы чулі шмат разоў раней, а тое, што за ёй сапраўды захоўваецца.

Пад прапановай аб усеагульным ненападзе, польскі ўрад па сутнасьці жадае заключыць дагавор аб ненападзе паміж Польшчай і Нямеччынай.

Апрача гэтага, Польшча імкнецца дасягнуць ня толькі ўзаемнага адказу Нямеччыны ад нападзеньня на Польшчу, але і галоўным чынам яе згоды прызнаць цяперашнія нямецка-польскія межы.

Другімі словамі, Польшча хоча замацаваць за сабою тыя краіны, якія раней уваходзілі ў склад Нямеччыны і адышлі к Польшчы пасьля вайны.

З нашага-ж пункту погляду, гэты план ёсьць ня што іншае, як новы замах Польшчы супроць нас. Таму, што, забясьпечыўшы свой тыл з боку Нямеччыны, Польшча бязумоўна пачне загастраць сваю політыку супроць СССР.

Вось што захоўваецца за ліслівымі размовамі аб міру і адсутнасьці небясьпекі.

Алейнік.

Чым лепш за ўсё адзначыць 10-годзьдзе Кастрычніку?

По гэтаму пытаньню адчыняецца мітынг на старонках газэты.

Ёсьць прапанова правесьці ўсебеларускі суботнік працоўнай моладзі.

Хто жадае запісацца на слова? Хто жадае ўнесьці прапанову? Чакаем!

Адчыняем мітынг

Ад імя рэдакцыі газэты «Чырвоная Зьмена» мы лічым мітынг чытачоў газэты, прысьвечаны абгаварваньню пытаньня «чым лепш адзначыць Кастрычнік» —адчыненым.

Уступную прамову на гэту тэму зараз зробіць сакратар цэнтральнага камітэту ЛКСМБ тов. Бараньнікаў.

Адзначым ня словамі, а справай.

(Прамова тав. Бараньнікава).

Таварышы! «Чырвоная Зьмена», па прыкладу газэты «Комсамольская Правда», бязумоўна своечасова ставіць на абгаварэньне пытаньне аб тым, як нам, комсамольскай організацыі, трэба адзначыць дзесятую гадавіну Кастрычніка. Конкрэтнай справай можа зьявіцца правядзеньне **ўсебеларускага суботніка працоўнай моладзі.**

Таварышы, якія пасьля мяне выступяць з прамовамі, вызначаць конкрэтны шлях ажыцьцяўленьня гэтага мерапрыемства.

Нам трэба, каб на старонках газэты «Чырвоная Зьмена» моладзь і асобныя ячэйкі ўнесьлі прапановы, як трэба нам адзначыць надыходзячае сьвята.

На ўсіх акругах ужо працуюць камісіі па падрыхтоўцы да сьвята. У гэтыя камісіі павінны быць вылучаны працаздольныя таварышы.

Зараз распачынаецца падрыхтоўка да ўтварэньня выставак па розных галінах працы ў нашым Савецкім Саюзе. Неабходна забясьпечыць гэтыя выстаўкі матар'яламі аб нашай працы. (Аб экономічным становішчы моладзі, яе вытворчым выхаваньні). Камітэтам [мож]на будзе для ўтварэньня выставак аб гісторыі організацыі карыстацца матар'яламі Музэяў Рэволюцыі, гістпартаў.

У гэтым годзе дзень урадзжаю супадае са сьвятам Кастрычніка. Гэта неабходна мець на ўвазе пры складаньні пляноў сьвяткаваньня.

Да сьвята трэба прыўрочваць варысныя грамадзкія пачынаньні ўрачыстыя адчыненьні прадпрыемстваў і школ.

Сур'ёзная ўвага звараочаецца на справу ўпрыгожваньняў, для чаго ячэйкі павінны прыцягнуць усе лепшыя мастацкія сілы.

Да сьвята ЛКСМБ павінен выканаць дэкрэт ЦК УсеЛКСМ аб нагалоўным ахопе ўсіх комсамольцаў вайсковай вучобай.

Падрыхтоўка будзе праходзіць тым больш організавана і ажыўлена, чым больш актыў будзе згуртаваны вакол гэтай важнай справы.

Чырвонай ніткай праз усю падрыхтоўку да сьвята павінна праходзіць мэта:

— Як мага больш уцягнуць працоўных у сьвята, зрабіць сьвята **масавым.**

Нам трэба абвясьціць рашучую барацьбу трафарэту, казеншчыне.

Сьвята павінна прайсьці яскрава, жвава і бадзёра.

СТАРШЫНЯ МІТЫНГУ: зараз слова мае старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР тав. А. Г. Чарвякоў.

Прамова т. Чарвякова

Пастанову ЦК УсеЛКСМ аб удзеле моладзі ў 10 гадавіне Кастрычніку,—шляхам організацыі ўсесаюзнага комсамольскага суботніку, трэба ўсямерна вітаць і ўсім магчыма яму дапамагчы.

Гэта пастанова мае глыбокі сэнс: у Савецкім Саюзе кожнае дзесятгодзьдзе на працоўным фронце зьяўляецца лепшым сьвятам, і, наадварот—кожнае пралетарскае сьвята служыць повадам для таго, каб рыхтавацца да вырашэньня, і вырашаць усе новыя задачы соцыялістычнага будаўніцтва.

Для Беларусі, якая да 10-х угодкаў Кастрычніка толькі пачала выхадзіць з стану зруйнаванасьці, такое рашэньне Комсамолу мае вялікае значэньне; яно яшчэ раз з асаблівай моцнасьцю напамінае ўсім нам аб тых вялізарных задачах будаўніцтва і паляпшэньня становішча рабочых і сялян, якія яшчэ прадстаіць вырашыць.

Няхай мерапрыемствы Комсамолу будуць прыкладам тэй колектыўнай творчай ініцыятывы, якую ўсім нам трэба праяўляць прыкладам такой практычнай пастаноўкі ўсіх пытаньняў, якія служаць найлепшай гарантыяй пасьпяховасьці нашага будаўніцтва.

Трэба дапамагчы нашай моладзі, ажыцьцявіць з найвялікшым посьпехам пастаўленую ёю задачу.

У горадзе, на прадпрыемстве, ва установе комсамольцы могуць папрацаваць **звыш урочны час**, і адлічыць заробак на барацьбу з беспрытульнасьцю.

Комсамольцы, якія знаходзяцца за сьценамі прадпрыемстваў і устаноў, могуць і павінны пры садзейнічаньні нашых савецкіх органаў **знайсьці работу** для правядзеньня суботніка.

У вёсках, трэба ў час суботніку прарабіць такія работы, якія садзейнічалі-б паляпшэньню нашых **культурных установ, паляпшэньню дарог, барацьбе з няпралазнаю гразьзю мястэчак і вёсак** і інш.

Галоўнае пры гэтым заключаецца ў тым, каб работы організоўваліся жыцьцёвыя, неабходныя, каб менш было надуманасьці і штучнасьці.

Няхай добрая організацыя Ўсесаюзнага комсамольскага суботніку служыць узорам тэй колектыўнай творчасьці, якая павінна быць уласьціва соцыялістычнай грамадзе.

Работы павінны несьці фундамантальны характар

Прамова тав. Карклiна

(Намесьнік старшыні Саўнаркому БССР, прэдэкосо і прэд-дзяржплана)

Самы факт організацыі комсамолам суботніку выяўляецца яшчэ раз паказчыкам таго, што можна прарабіць і ажыцьцявіць колектыўнай работай. Не дарма тав. Ленін надаваў адзначыў вялікую важнасьць пачыну —організацыі суботнікаў.

Я лічу, што галоўнай задачай, якую павінен паставіць суботнік, гэта задача, каб работы несьлі характар **фундаментальных.**

Каб ня было тых зьявішчаў, якія былі ў мінулых суботніках, што працы рабіліся наўмысьля і пасьля разнасіліся, ці стаялі пад падлогам.

Для таго, каб суботнік сапраўды паказаў прыклад колектыўнай творчасьці, патрэбна своечасовая добрая падрыхтоўка.

Трэба паставіць гэтую падрыхтоўку так, каб яна ня была толькі ўнутры комсамолу, а вынесьці яе на абгаварэньне шырокіх колаў моладзі. Трэба пастарацца, каб яе абгаварылі таксама гаспадарчыя, савецкія і партыйныя організацыі.

Эфэкт работы суботніку толькі тады будзе блізкучы, калі органы комсамолу дабʼюцца некаторых падсобных сродкаў для суботніку, патрэбных на закупку матар'ялу і г. д.

Я лічу, што ў вёсках важнымі і неабходнымі будуць работы па пачынаньні і адбудаваньню нашых шляхоў. У сувязі з узмацняваньнем нашых таваразваротаў нашай краіны, пачынаючы з паляпшэньня дарог, праводных шляхоў будзе найвялікшай справай.

Вясковыя комсамольскія організацыі і можаць у полым пад ім ўдзяляць суботніку максімум увагі.

Другой ня менш важнай задачай правядзеньня суботніку — гэта аказаньне дапамогі нашаму школьнаму будаўніцтву. Падрыхтоўка новых пляцовак пад памяшканьні школ, прывоз матар'ялу і г. д.

Трэба ўцягнуць і дарослых рабочых і сялян.

Прамова таварыша Перапечка.

(Старшыня ЦСПСБ).

Можна толькі горача вітаць комсамольскі пачын па організацыі ўсесаюзнага суботніка рабочай і сялянскай моладзі.

СВАІМ ПАЧЫНАНЬНЕМ, СВАЁЮ ІНІЦЫЯТЫВАЮ МОЛАДЗЬ ПАВІННА ПРЫВАБІЦЬ ДА СУБОТНІКАЎ І ДАРОСЛЫХ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН.

Пастаўленая перад суботнікам мэта (у горадзе),—барацьба з беспрытульнасьцю, бязумоўна выклікае спачуваньне і падтрымліваньне ня толькі сярод шырокіх колаў узрослых рабочых, але і сярод самых беспрытульных.

Пры гэтым неабходна толькі, каб комсамольскія організацыі, паміма правільнай і добрай пастаноўкі суботніку, унесьлі ў гэтую справу больш шага разгарненьня і найшырокай самадзейнасьці.

Вітаю комсамольскі пачын!

Камгас дасьць работу

Прамова т. Шчэцько

(Загадчык камгасу Менск выканкому).

Камгас можа прадаставіць комсамольскаму суботніку шмат работ.

У горадзе гэта будуць усё грамадзкія работы: паляпшэньне гораду, выпраўка рыштокаў, падсыпка вуліц і г. д.

Камгас спадзяецца, што пры дапамозе комсуботніка яму ўдасца ў Менску правесьці дрэванасаджэньне, асыпкаў, акопку дрэваў і г. д.

У мястэчках мы прапануем моладзі ўзяцца за акопку існуючых **сноцкіх магільнікаў**, і організацыі гэткіх, калі іх няма.

Падпісвайцеся на заём Індустрыялізацыі.

Прамова тав. Бычкоўскага—вучань школы М. Ш. В.

Нашы вучні доўга думалі ў якім-бы выглядзе адзначыць і свой удзел у надыходзячым сьвяце. На гэту тэму было шмат гутарак. Парашылі ўсім вучнёўскім колектывам закупіць аблігацыі займу індустрыялізацыі. Гэта думка ўжо выканана—хлопцы на аблігацыі запісаліся.

На мой погляд трэба, каб уся працоўная моладзь такім-жа чынам адзначыла надыходзячае сьвята Кастрычніка.

Што можна зрабіць на чыгунке.

Прамова тов. Барташевіча

(манцёр электростанцыі МББ чыгункі).

На нашай электро-станцыі ўсім мала працуе моладзі. Толькі некалькі чалавек на кваліфікаванай рабоце.

Перад організацыяй суботніка трэба ячэйцы і райкому дагаварыцца аб прадстаўленьні не кваліфікаванай моладзі належных работ.

Транспарт,—можа даць шмат работ. Напрыклад: возьмем нашу электро-станцыю, вялікую колькасьць моладзі можна далучыцца да манцёраў у якасьці памочнікаў, якія працавалі-б на рабоце, не патрабуючай высокай кваліфікацыі.

Апрача гэтага, на малым рамонце ячэйка можа прыцягнуць шмат хлапцоў на прыбраньне, ачыстку, ад жалеза майстэрняў і г. д.

На пакгаузе, для не кваліфікаванай часткі моладзі таксама шмат работы, выгрузка, пагрузка, сарціроўка, у апошнія часы нават і рабочых не хапае.

На службе пуці, можна зарабляць многа грошай, працуючы на лініі (ачыстка ад травы, зьмена шпал і г. д).

Ідэя суботніка на транспарце пакуль мала вядома. „Чырвоная Зьмена" павінна вясьці бязупынную кампанію, каб шырокія колы моладзі ўцямілі сэнс суботніка.

Патрэбна падтрымка старых рабочых.

Прамова тав. Міленькага (намесьніка старшыні ВСНГ).

Сама моладзь, як такавая, зрабіць мала што можа, калі ня будзе падтрымкі старых рабочых і ня будзе падтрымкі ўсей масы прадпрыемства.

Трэба своечасова ўзяцца за організацыйную падрыхтоўку суботніка. Я ўношу гэткую прапанову, што на прадпрыемствах, дзе працуе мала моладзі і яшчэ маецца тры зьмены, магчыма ўсю моладзь прадпрыемства організаваць у адну зьмену,—гэта адна з прапаноў.

Магчыма яшчэ замяніць старых рабочых у час суботніка, якія не захочуць працаваць. Комсамольскія ячэйкі, наогул моладзь, павінна зрабіць гэтак, каб у суботнік былі ўцягнуты і старыя рабочыя.

Трэба своечасова дагаварыцца з кіраўнікамі гаспадарчых установ, трэба выпрацаваць падрабязны плян для выяўленьня магчымасьці правядзеньня суботніка на асобных прадпрыемствах.

Трэба зрабіць гэта, каб ніводная хвілінка не засталася дарма, каб усе прымалі ўдзел, ня было дармовай працы і кожны ведаў сваю справу.

Трэба зараз-жа выпрацаваць плян агульны, і на кожным прадпрыемстве асобны, з падрабязным паказаньнем, што кожнаму рабіць.

Мы суботнік падтрымліваем усімі сіламі, ён павінен зьявіцца момантам, калі моладзь сумее праявіць сваю дысцыпліну і колектыўнасьць. Ён сумее ўваскрасіць рэволюцыйныя традыцыі часоў грамадзянскай вайны.

Профшкольцы гатовы.

Прамова таварыша Рашала.

(вучань—столяр Менскай Аб'яднанай профтэхшколы).

Таварышы! Ёсьць некаторыя, якія мяркуюць, што комсамол страціў свой рэвалюцыйны энтузіязм, што няма мінулай, творчай энергіі і г. д.

Але варта толькі ўгледзецца ў нашыя шэрыя будні, па свойму радасныя, як гэтыя довады згінуць.

Ня будзем казаць аб тым, які ўклад комсамолія ўнесла ў пытаньні вазнізацыі з аднаго боку, „дробнаных" пытаньні вытворчасьці, адукацыі і г. д.

Адно слова „суботнік" уваскрасіць незабыўныя успаміны, і выклікае глыбокі ўздым сярод моладзі.

Нашыя профшкольцы з вялікую радасьцю сустрэлі надрукованы плян Усесаюзнага комсамольскага суботніка.

Профшколія ў справу суботніку, можа шмат што даць, магчымасьці ёсьць, асабліва зараз. Мы яшчэ не пачалі праграмных работ, пакуль заняты толькі на заказах.

Адзін дзень работы на заказах (мы згодны і болей) дасьць вялікую колькасьць грошай.

Мы толькі патрабуем умелай і добрай організацыі суботніка з боку вышэйшых комсамольскіх органаў. Трэба зараз жа разьвярнуць кампанію, даць канкрэтныя паказаньні ячэйкам, склікаць актыў, выпрацаваць дасканальны плян суботніка, вучоту сродкаў і г. д.

Ідэя суботніка нам профшкольцам дарагая, як традыцыя. Некаторыя з нас яшчэ памятаюць, як у мінулыя гады, нашы хлапцы часта наладжвалі суботнікі.

Інструмант, варштат, што зараз ёсьць у школе—гэта ўсе ад мінулых суботнікаў.

Мы нямала націгалі дошак, папера[...]цягалі жалеза, падстроілі вокнаў, усе у тыя буботнікі. **Гэта не запамятае ні водны з профшкольцаў.**

Паміма суботніку, мы паднясем Кастрычніку яшчэ адзін падарунак новую, абсталяваную па апошняму слову навуковых дасягненьняў—**ліцейную.** Замест кутка, з цёмнымі, маленькімі, вокнамі, вялікае, прыгожае памяшканьне з ваграанкамі для чыгуну, медзі і інш.

Да 10 гадавіны профшкольцы шмат чым могуць пахваліцца.

Ю. Лібедзінскі

Суботнік.

(З аповесьці „Неделя")

... Як Ліза стала ў шэрагі, ячэйка Політаддзелу крануласа, настройка нашаі сьмяючыся і гутарачы, пашлі на галоўную вуліцу і свой чырвоны сьцяг з партыйнымі лёзунгамі ўплялі ў ланцуг іншых сьцягаў.

Вось рабочае дэпо несуць свой, ад 1917 году захаваўшыйся сьцяг: „Мир хижинам, война дворцам". Вось друкары, шэрыя твары, згорбленыя сьпіны, а там вунь „саюз моладзі" маленькая, шумная кучка падросткаў, пад агромністым сьцягам, на якім намаляваны рабочы, які б'е па кавадлу цяпраўдападобна вялікім молатам.

Іньці і надружна сьпявалі рэволюцыйныя песьні, у адным месцы раздаваўся на стройны „Інтэрнацыянал", а побач работніцы з камунальнай сталоўкі пішчалі „Варшавянку".

Сонца было зацягнута хмарамі, калі ячэйка Політаддзелу, разам з іншымі ячэйкамі, падышла да гарадзкога саду. Цьмяна блішчалі пілы і сякеры ў руках у людзей, празрысты, як карункі, быў гарадзкі сад, зчарчалі з высокіх і голых дрэваў.

Гэтую бесьпарадачную, прыгожую ў сваёй розпакалёрнасьці, бязьлістую масу дрэваў трэба было ператварыць у стройныя плахі дроў.

Калісьці ў гэтым гарадзкім садзе, вунь там, у задніх пясочных прысадах, Мартынаў у пахучыя ліпнёвыя вечары гуляў з Поляй. Пашукаў—і вачыма знайшоў дрэва, на кары якога, яшчэ гімназістым 6-й клясы, ножыкам выразаў ён ініцыялы. Цяпер ён спілавіць гэтае дрэва і ператворыць яго ў дровы. І была горкая радасьць у яго душы.

Звінелі пілы і дровы судрыгаліся. Калі іх падсякалі, яны цяжка падалі, ламаючы галіны свае і суседзяў: іх целы распілывалі і зёкал, з маху, калолі круглыя чурбаны.

* *

— Закурвай, — раздаўся звычны голас Стальмахова,—мы заслужылі адпачынку! За поўдзень перавалілі.

Адна тройка за другой кончала працу, і сад напоўніўся сьмехам і жартамі.

Агледзеўся Мартынаў навокал... Цяпер ня было суцэльнай празрыстай заслоны насаджэньня саду. Уцалеўшыя дрэвы сталі сіротлівы і адзінокі.

Раней відаць было неба скрозь узоры пераплятаўшыхся сучча, а цяпер утвараліся вялікія вокны ў небе, скрозь якія радасна сьвяціла сонца.

Паглядзеў Мартынаў на сонца, зажмурыўся і чуў, як дзесьці ў чорнай кучы дзяроў і хат разьвіваліся песьні, і хваля з гоману нясьлася па пляскала і адгукалася дзесьці на другім канцы гораду.

І акінуўшы ўвесь сад, шукаючы ў пакіданых шэрагах плях і маці сваёй бліскучыя разрэзамі шэрагі плях і кучкі таварышоў, адчуў сябе Мартынаў удзельнікам вялізарнай барацьбы і працы, найвышэйшым удзельнікам вялікай сымфоніі. І мільганула ў сябе ў рытму вялікай сымфоніі. І мільганула думка, што далучаецца ён да працоўнага процэсу, што ліквідуецца інтэлігенцшчына.

Стальмахоў з сакерам у руках, які ён сам зрабіў з стройнай маладой бярозкі. Хадзіў ад кучы да кучы дроў і запісваў прыблізную працу.

— Стальмахоў, пайдзі сюды да нас, па моему, мы куб склалі. Мартынаў кажа, што не.

Сімкова за руку пацягнула Стальмахова ў той бок, дзе кучка работніц складала ў доўгі вузенькі шэраг дровы.

Сімкова раскрасьнеўшыся ад працы і з-пад схілеўшайся хусткі на твар упалі кудравыя касмы валос. Цяжка на ёй было спазнаць звычайна стрыманую і суровую Сімкову, члена партком і загадчыка культаддзелу.

— Кубу няма,—сказаў Стальмахоў, робячы разрахунак,—дзьве з паловай сажні... усячы разрахунак, калі скласьці разам, дык дзесяць куб, і малайцы! Калі скласьці разам, дык дзевяць кубоў пастаўлена ўжо, кажа ён, сядаючы на пянчук і выцягваючы бляшанку з махоркай і тонкую папяросную паперу.

— Куры, Сімкова,—прапанаваў ён,—да расказвай, што ты ў Маскве добрага бачыла?

— Зноў...—Сімкова закацілася сьмехам,—я ўжо разоў пяць ужо расказвала. У суботу на партыйным сходзе буду даклад рабіць...

Матусенка, здавалася, увесь ператварыўся ва ўвагу калі Сімкова бегла апавядала пра Маскву і калі Ліза неспрачыста ўпусьціла палена, ён сярдзіта нахмурыўся на яе. Ён прыклаў руку да вуха; зорка на шапкі, гузікі, усё блішчэла. Ня ведаў Матусенка, на што суботнікі, чаму гэта разумных і адукаваных людзей як Сімкова і Мартынаў, прымушаюць займацца чорнай работай, чаму і яго, Матусенка прымусілі да гэтага, але працаваў ён увесь час сумленна і прывоў акуратна к дзесяці, тады нам так, як раней, ня позьняючыся, прыходзіў на малебны, акуратненькі, чысьценькі, уставаў на віду ў начальства, хрысьціўся, прыгожа складваючы пальцы, і толькі на калені станавіцца ня любіў, ад гэтага псаваліся штаны.

— Вось Клімін ідзе, а ззаду—Зіман,—сказаў Стальмахоў.

Клімаў падходзіў і шукаў вачыма, убачыў Стальмахова і іншых: „Ну, організатар раёну, як у вас справы?"—крыкнуў ён здалёку, а сам надыходзіў усё бліжэй і бліжэй. Стальмахоў „на караул" узяў сваім сажнем: „19 кубаў паставілі, наша праўда ніякага. А што чуваць ў іншых раёнах?" Клімін ухмыльнуўся, і, як заўсёды, у часе ўхмылкі яго твар памаладзеў на некалькі год.

— Чырвонаармейцы ў манастырскім садзе за сёньня паставілі 34 кубы, малайцы! Наказ, запамятаў пахваліць: з імі-ж папа пасват, запамятаў пахваліць: з імі-ж папа працуе,—ён зарагатаў. Так і суботнік дапаможа добра, калі так пойдзе—праз тры дні нусьцім эшалёны...

У канцы сказу ў яго ахрыпнуўся голас. Было радасна і яя верылася ў блізкасьць перамогі.

— Нават халоднакроўны Зіман сёньня ў п.знятым настроі,—сказала Сімкова.

Зіман стаў на пянчук, прапіраў пэнсне і скрыпучым голасам сваім расказваў некаторым таварышам, што гаспадарчае становішча краю будзе добрае...

— Ня зараз, а гадоў праз 12, вядома,—дабавіў ён.—Бо ў нас ёсьць залежы торфу. І калі я стараюся цяпер за некалькі дзесяткаў пудоў дроў якія, к таму-ж ня ведаю, ці будуць гараць, затым што яны сырыя... Правільна Клімін, сырыя... у гэты час у мяне мільгае думка, што тут пад зямлёю дрэмле такая колькасьць цеплавой энэргіі... Усяго пяць вёрст ад гораду, разьведка ўжо зроблена... І толькі сёгоньня браць у гэтым годзе ўраджай, тады пачнем тарфяныя распрацоўкі.

Суботнік скончыўся. Зноў настроіліся ў шэрагі, зноў ішлі па вуліцы і пелі. У Лізы Грачавы прамоклі чаравікі, але яна ўсё-такі ішла ў шэрагах і таксама пела: „Сьмела, таварышы, у ногу".

ЛІТАРАТУРНАЯ СТАРОНКА

Васіль Галіцкі.

Восень.

Наступіла восень і пад сум мінорны
Часта плача неба дажджавой
сьлязой...

Дуба жоўталісьце ціха і пакорна
Прывітала восень буйнай галавой

У васковы вечар, пад страхою хаты,
Грае на гармоні весела хлапец
Пакуль неба ночы курыцай махнатай
Не зьнясе мільёны зорачак-яец.

А ў гумне маўклівым, задумен-
ным, старым.
Дзе ляжыць ня мала на баку
снапоў,
Кожным галасістым і пяшчотным
раньнем
Запяваюць гучна шэрагі цапоў.

Юлі Таўбін.

У навуку.

Ад бацькаўскіх гоняў,
Пахілых ваколіц,
Бязьмежных абшараў радзімай зямлі,
Ад роднага поля
У горад сягоньня
Магутнаю рацьцю мы разам прышлі
Прад намі схілялісь
Пажўклыя клёны
Хісталісь бярозы ў васеньнюю ноч.
Хаваліся далі
За сіняй заслонай,
Сьлязою Імжа засьціляла вакно..
Заплакала маці
Па сыне каханым,—
Лічыла прапаўшым на сьвеце на век,
Бо думалі—страціць
Лясы і паляны
Слухмянага сына ў золі завей.
А шлях расьсьціляўся
І стужкай няззнанай
І віўся ў бязьмежныя краіны ясной.
І я разьвітаўся
З айчынай каханай,
Пашоў спатыкацца з цьвітучай вясной.

Зьмітрук Астапенка

* * *

Ой, сумныя сьпевы, ой, стогны званоў,
Ой, рокаты струнаў мядзяных!..
Узбудзілі вы сэрца і коціце зноў
Сталёвыя думы ў бязьмежнасьць.

О, любыя песьні, о, думы мае!..
Ізноў у прасьцяг вы ляціце.
І з казак чароўных сплятаеце мне
Сузорныя сінія ніці.

І я пад уладаю вашай стаю,
Сталёнам душу ад'ыняю...
І тонкую нітку—сьпяванку сваю
У вашу тканіну ўплятаю.

Ляцiж-ж сьпяванка у бляску зарніц,
У сінія далі, прасторы!..
Дзе шэпчуць туманы,
Дзе звон бліскавіц,
Дзе плешчуць крыштальныя зоры.

Міх Чаромха.

Дзевятнаццаты год...

Ня стрымаць мне ніяк
Думак—гопкіх вужак,
З грудзей рвуцца ў туманную просінь.
Успаміны жывуць...
Ў даль імчацца... бягуць,
Нібы хмаркі ў пажоўклую восень.

Эх, нашто я спазнаў
Вір баздонны вачэй...
Чорны кудры абвітыя сіоўкам.
Казлытаў помню пах
Голаў хмелем кружыў,
Даль маячыла шэраньню... золкам.

Сінякудры туман
Над балотам вітаў,
Несьціў вільгацьцю совныя палі.
Вёска цёмнаю плямаю
Выдзялялась з імглы;
Хаты ў соннай істоме драмалі.

Прыціх гоман, шум,
Ня чуваць галасоў,
Тольк¡ дрэвы сумліва гамоняць,
Нібы страшаць каго,
Ці гукаюць: «ня сьпі».
— Вораг блізка! сьпяваюць і звоняць.

А насупраціў лес
Сінім скрыдлам абняў
крыважаднага ворага вёскі,
Што стаіўся... прылёг
Дзікай кошкай ў траве...
Вецер хвалямі віўся і плёскаў.

Вёска й лес—цёмны бор,
што сястра й родны брат,
Адным голасам гучна гамоняць...

Цемру й жудасьць вайны
Прэч з абшараў сваіх
Без «укору і літасьці» гоняць.

Раптам стрэлы ў цішы,
Гучным рэхам крык
Сэрца стальлю халоднай прарэзаў...
— Гэй, ня сьпі, партызан,
Вораг блізка, ня сьпі,
Куль ці многа ў канале абрэза?

Не праснаў партызан,
Зьявіўся вораг, як вуж,
Марш адходны куля ім пела...
Толькі ў раньні ў хат
Найшлі ў лужы крыві
Халоднае дзеўчыны цела.

* * *

Эх, ты жудасны час—
Дзевятнаццаты год,
Колькі жыцьцяў украў ты прыгожых?
Не заменіць ніхто
Тых лазоравых воч..
Не заменіць ніколі ніхто іх!

Падвойная памылка

(Апавяданьне М. Гіршыка і Н. Шамшура).

1.

Паручык дэфэнзывы Рудзінскі сядзеў у мяккім крэсьле, і крыху прыплюшчыўшы вочы, разглядаў стары зморшчаны твар пана Несьвіжскага.

Пан Несьвіжскі, цонкім, бабскім голасам дакладаў аб бягучай працы, але паручык, заняты іншымі думкамі, слухаў дрэнна.

— Рыхтуюць праклямацыі... ёсьць паведамленьне...—казаў пан Несьвіжскі, асьцярожна нахіліўшыся да паручыка.

— Аднак... — тут Несьвіжскі яшчэ бліжэй падсунуўся да Рудзінскага,—у нас маецца здраднік...

Паручык паглядзеў на Несьвіжскага, спакойна дастаў з скрынкі цыгару: — дайце сярнічку!..—Моцна зацягнуўся, затым на хвіліну зачыніў вочы.

— Якія ў вас весткі?—ціха спытаў паручык.

— У нас, пане паручык, з габінэту надворнага нагляду зьнікі некаторыя паперы...

— Вы, мабыць, пакінулі шафу адчыненай?—Рудніцкі выпрастаўся і сярдзіта паглядзеў на Несьвіжскага.

— Я, пане паручык, зачыніў шафу, а сёньня раніцою знайшоў адчыненай... і асабіста я сам лічу, што гэта справа каго-небудзь з нашых, пане паручык!..

— Каго?

— У нас працуюць двое: «Сенька» і «Овад»—па чырвоных мянюшках. Я ім абодвум не давяраю. Заўтра данясу больш падрабязьней...

— Дурань. І вушы асьліныя...—падумаў паручык, агледаючы шырокую, мяшкаватую постаць Несьвіжскага.—І яшчэ марыць аб маёй пасадзе!

Дзьверы ціха зачыніліся за тоўстым, мяшкаватым панам.

Рудзінскі ўсеўся яшчэ выручней, запаліў цыгару. Толькі ў клубох цыгарнага дыму мог пан Рудзінскі разважаць.

А хвілін праз дзесяць паручык націснуў кнопку № 4.

— Прынесьці з аддзелу інформацыю весткі аб кватэрах чырвоных і ўсе дакуманты надоечы арыштаваных..

2.

Юр'еўская, 2/з. Двухпавярховы дом на рагу. Брудная брама, вялікі двор. Крутыя сходні. Сьлізгаюцца ў цемноце ногі--ёкае сэрца. Стук. Лязгоча ланцужок, шэпатам запытаньне:

— Хто там?

— Я у госьці, да Рывы...

Каля вакна чыталі мандат. Расказвалі, распытвалі.

У пакойчыку было трое. Дзяўчына, чалавек у шэрым касьцюме з лілавым гальштукам і госьць у раговых акулярах. Госьць, па мянюшцы «Кролік», разглядаў пакойчык. Чалавек у шэрым,—«Ананас» як яго клікалі ў падпольлі, нэрвова смактаў папіросу, а дзяўчына чакаючы глядзела. «Кролік» паправіў акуляры.

— Што акруговая організацыя зрабіла ў дзень кары Сако і Ванцэці?

Пакуль „Кролік» не сьпяшаючыся сказаў гэты сказ, замітусіліся ў ваччу «Ананаса» сходкі, лёзунгі, лятучкі, фарба—якой трэба было напісаць на платох словы крыку аб помсьце...

Кашлянуўшы выдыхнуў «Ананас»:

— Нічога.

У «Кроліка» задрыжэлі губы. А дзяўчына, хвалюючыся і пераскакваючы, глытаючы канчаткі сказаў, стала апавядаць аб добрай падрыхтоўцы і цяжкім правале.

— Хтосьці здрадзіў нас!.. Напярэдадні дэмонстрацыі, вобыскі і арышты — амаль што разбурылі організацыю. Забралі да шчэнту...

Гаварыў «Ананас»: — Падрыхтоўка, пляны, здрада...

— Хто-б па-вашаму здрадзіў?—спакойна запытаў „Кролік" спусьціўшы да долу вочы.

— У нас два комсамольцы ў дэфэнзыве працуюць... «Овад» і «Сенька»... Камітэт разьлічвае знайсьці правакатара ў адным з іх.

«Кролік» распытваў з уменьнем. «Ананас» адказваў. А дзяўчына стаяла ля вакна і ў шэрым квадраце двару здавалася ёй стройная постаць, блакітныя вочы, вясёлая ўсьмешка.

На ражку століка сабралася кіпа акуркаў.

— Які ў іх партстаж?

— „Сенька" з 25-га, „Овад" з 23-га.

— Хто з і можа быць здраднікам. Ці вы думаеце пэўныя весткі атрымаюць тады, калі будзе зьнішчана ўся організацыя?

Скрыпанула фортачка. Прыслухоўваліся. Змоўклі.

— Дзіўна тое, што абодвы яны чымсьці сур'ёзным занятыя. «Овад» абяцаў дастаць каштоўныя пляны дэфэнзывы, а «Сенька» зусім не паказваецца ў апошнія дні—ціха адказаў „Ананас".

— Каштоўныя пляны? Якога характару?

Не атрымаўшы адказу «Кролік" устаў.

— Ну, заўтра сустрэнемся. А шостай?

Не сьпяшаючыся „Кролік" вышаў, на другой вуліцы сеў на рамізьніка, даехаў да цэнтру, а там перасеў у аўтамабіль.

На дарозе «тав. Кролік" сьцёр грым, перааапрануўся, а каля дэфэнзывы зьлез, прайшоў міма стаўшага „за фрунт" каравульнага да сябе ў габінэт ужо паручыкам Рудзінскім.

Сеўшы за стол, Рудзінскі націснуў кнопку № 2 і папрасіў анкеты агэнтаў на літару „О".

У анкеце „Овада" на 13 пытаньне было адказана: „УПКП з 1925 г.". Пасьля Рудзінскі наліў і піў ваду, а ў галаве складаў простыя рэчы: „Каштоўныя паперы Несьвіжскага і анкету „Овада 23 і 25 г. г.".

— Мана і здрада.

Паручык паглядзеў на гадзіньнік.

— Адзінаццаць. Час на „Бронную". Там у коле сяброў, вясёлых, элегантных афіцэроў, пад шэлест шоўкавай спадніцы панны Ядвісі добра адпачыць, пагуляць.

Рудзінскі кагосьці выклікаў і стаў пісаць пісульку.

А калі ў габінэт увайшоў мізэрны на выгляд чалавечак, паручык ужо аддаваў сваю шапку.

Трэба будзе адразу знайсьці нашага, былога, паручык зрабіў націск на слове «былога»,—агента «Овада». Арыштуйце і прывядзіце у дэфэнзыву. Аднак памятуйце,—паручык зьняў з пляча пылок,—памятуйце, выпадкі ўцёку здараюцца часта і падчас ручны... Ідзіце.

Ціха гудзеў матор аўтамабілю, на якім ехаў адпачываць ад трывожнага дню Рудзінскі, самаздаволена ўхмыляючыся:

—Ну, ужо ва гэтай справе Несьвіжскі не падкладзе яму сьвіньні, не пакажа сваёй спрытнасьці. Усё як сьлед зроблена самім Рудзінскім...

3.

Удзень, 30-га жніўня, да доктара Грыба настойліва званілі. Яго жадаў бачыць хворы «апэндыцытам».

Калі хворага правялі ў габінэт, доктар не адзяваў халату і не мыў рук. А зачыніўшы дзьверы прывітаўся з хворым. Пяць хвілін працягваўся прыём, і толькі адзін сказ блізка датыркаўся доктара: «Паседжаньне а пятай... аднаго правакатара трэба!!.

Пунктуальна а палове пятага, доктар адзеў паліто, узяў кій, схаваў у кішэню маленькі «браўнінг» і пашоў на Юр'еўскую.

Да таго, як паслалі хворага апэндыцытам да доктара, да сьлёса Пецькі ў майстэрню Гарбовіча, і яшчэ ў адно месца, шмат чаго здарылася.

На Юр'еўскую у дом № 2/3, на другі паверх у госьці да Рывы прыляцеў канцэр Лазьнік. Ён амаль што ў калідоры пракрычаў, «што «Сенька» здраднік, учора цэлы дзень сачыў за «Овадам» а з чацьвертай раніцы ахраньнікі арыштавалі і застралілі «Овада». А калі Лазьнік пашоў, доўга стаяла Ванда Запольская—«тав. Рыва» і, успамінаючы блакітныя вочы «Сенькі», дадавала «здраднік».

Вось чаму вырашана было наладзіць паседжаньне а пятай, да шостай парашыць пытаньне аб правакатары, а шостай, паднесьці «пілюлю» таварышу з цэнтру: «бачыце ўжо і вырашана... правакатара няма... таксама шпарка ўмеем працаваць»..

Зыгмусь Яновіч—«Сенька» ў гэты дзень прачнуўся позна, запаліў цыгарку, папраўіў падушку, а думкі верамінцаю разьляцеліся, ад сасновага лесу у Вілейцы да сівенькай бабулі з густым грэбнем—любіла часаць галаву сыночку... Далей да шафы дэфэнзывы, да смольнай касы «тав. Рывы»...

Абедаў «Сенька» а чацьвертай. А ў палове шостай зайшоў у дэфэнзыву пад'ездам, і толькі а шостай падышоў да кнігі тэрміновых загадаў.

На сто першай старонцы--тры радкі

„У чвэрць сёмай абкружыць дом № 2-3 па Юр'еўскай, арыштаваць усіх.

Паручык Рудзінскі".

(**Працяг у наступным нумары**)

Тод. Глыбоцкі.

З літаратурных краёў.

Беларуская кніжная справа за апошнія гады разгарнулася, як ніколі. Калі раней выхад кожнай беларускай новай кніжкі мог разглядацца чуць не як нацыянальнае сьвята,—цяпер кніжны рынак папаўняецца навінкамі даволі шчодра. Нават ня ўсе кніжкі пасьпяваюць атрымаць тую ці іншую ацэнку на старонках нашага друку. Але гэта яшчэ не такая бяда. Ну, не зьвярнулі ўвагі на першую кніжку—напрацуе пісьменьнік, другую падрыхтуе і прымусіць нарэшце заўважыць сябе. На вялікі жаль у нас здараюцца часамі больш адмоўныя рэчы—калі які-небудзь патэнтаваны «борзапісец» дае ацэнку твору пачынаючага пісьменьніка з недасяжнага нейкага ўзвышша. Аб'ектыўнасьці ў такога «борзапісца»—ні на грош, «аўтарытэтнасьці» ў яго хоць адбаўляй «пшыль» у яго самы высокі. Хіба гэтага мала для таго, каб у хлапца, на якога накінецца такі «гэрой», надоўга, калі не назаўсёды адпала ўсякая ахвота пісаць... Ды яшчэ калі кожная недарэчнасьць сваю «крытык» стараецца наставіць на марксысцкую глебу!..

Мы маем-на ўвазе поэму **С. Фаміна „Балота"**[1]). Што прадстаўляе сабою гэта поэма? Аўтар — малады поэта, комсамолец, бярэ актыўнейшую ў нашых умовах тэму—аб мэліорацыі—і на ёй імкнецца даць малюнак новай беларускай вёскі. Як трактуе аўтар новую вёску? Ці адбіваецца ў яго поэме той поступ, які зрабіла беларуская вёска за гэта дзесяцігодзьдзе? Ці адбіў аўтар тыя дзейныя сілы, якія гэту вёску натаўхнулі на новы шлях, на шлях поступу і разьвіцьця? Мастацкі твор—гэта не газэтны артыкул і адказ на ўсе гэтыя запытаньні павінен у мастацкім творы мець зусім іншы характар, чымсьці ў газэтным артыкуле. Адгэтуль паўстае апошняе пытаньне: ці справіўся аўтар са сваёй тэмай у разрэзе формальна-мастацкім?

Як у нас,
У нас ды на балоце—
Зашумела
Нахілілася пшаніца...
Як у нас—
Багата проса родзіцца.
Сееш пуд,
А зьбіраецца
Трыццаць!

С. Фамін бярэ не адцягнены вобраз, не разводзіць ілюзій наконт таго, што тут табе і электрычнасьць і радыё—гатоў социялізм. У гэтых радкох сказалася чуцьцё вясковага хлапца, які добра разумее, што электрычнасьць, і радыё, і ўсякія іншыя атрыбуты будучай вёскі могуць зьявіцца толькі тады, калі на тым месцы, дзе было балота, нахіліцца пшаніца і калі можна будзе зьбіраць добрыя ўраджаі з поля. У сваёй поэме С. Фамін якраз і адбівае той тыповы шлях будаўніцтва, які праходзіць кожная вёска ў нашым Саюзе.

Так было:
З Масквы прышоў Мікола
Быў—
пасух.
Аб новым і ня сьніў.
Адчыніў
У вёсцы шэрай школу;
Звалі гэтага Міколу—
Комуніст.

У № 184 «Звезды» нейкі Л. Л. разьвёў софістыку адносна прыведзеных радкоў, надаючы ім зусім іншы сэнс. Мы ня ведаем зрабіў гэта Л. Л. для большай ортодоксальнасьці, ці ад залішняй акадэмічнасьці—хай разьбярэцца ў гэтым сам чытач, які, напэўна, зразумее і ўспрыме радкі поэты ня так, як Л. Л.

Далей аўтар разгортвае ланцуг падзей, характэрных для вёскі СССР. Адчыняецца чытальня. Організуецца ячэйка і г. д. Аўтар з боку разгортваньня ўзятай тэмы, бязумоўна, справіўся з сваім заданьнем. І няхай Л. Л. пужаецца таго, што аўтар любіць пачытаць Леніна ці Маркса, лежачы на сене (якое камчунства! Т. Г.). няхай называе поэму трафарэтам, расшарківаючыся перад старэйшымі беларускімі поэтамі.

Поэта-комсамолец С. Фамін ня зусім у ідэальнай, праўда, мастацкай форме першы ў беларускай поэзіі закрануў тэму аб мэліорацыі і ня дрэнна з ёй справіўся. На наш погляд рэцэнзія Л. Л. зьяўляецца большаю «халтураю», чым поэма, якую Л. Л. у «халтуры» абвінавачвае.

* * *

Аднак, мы ня можам адмовіць існаваньня літаратурнай «халтуры» на Беларусі. **«Аршанскі Маладняк» № 6** вышаў з добраю вокладкаю, надрукаваны на добрай паперы, але гэтым, здаецца, і вычэрпваюцца ўсе дадатныя бакі гэтага нумару. Пачынаем з «поэмы» Ю. Гаўрука, напісанай такім-жа высокім «штылем», як і рэцэнзія Л. Л. Піша Гаўрук пад Гомэра. Апісвае, як ён быў у Ляцэ на магіле М. Багдановіча, каб—паграць руку на попеле другога.

І вось што асабліва ўрэзвалася ў памяць Ю. Гаўрука:

За могіламі рэчка праценала:
Крыва шнілет і мутная вада
Разьлітая ўбога па шкілеце.
Там коўзаліся сьпечаныя дзеці
І раптам зазьвінелі дзесьці бомы,
Так блізка, блізка голасам знаёмым.
З кустоў анацыі павольна вышлі
Каровы: дзьве падласых і гнядая,
На шыях чырванеліся і стужкі,
на істужках медзяныя бомы.
Сашморгалі дасьціпныя каровы
З кустоў магільных сытнае лісьце.

Дасьціпны твор дасьціпнага поэты! што можна сказаць пра гэткую, з дазволу сказаць, «поэзію»?

Другія «поэты» ня лепей. У аднаго мы знойдзем «певы марское сьмятану», другая, «шыбка граматная», піша так:

Абмаршыруем сьвет, „unterro"
нацыянальным іронам
ня ніном заклікаць да солідарнасьці
мазоль.

А чаго варты малапісьменныя і недабраякасныя крытычныя артыкулы аршанскіх борзапісцаў?

Таварыш Ганчарык абурыўся на тую, па сутнасьці справядлівую ацэнку «Аршанскага Маладняка», якая была дадзена ў № 3 «Маладняка» Я. Калядным. Для аршанскіх «акадэмікаў» мы прывядзем адну старую лацінскую прыказку: **Цэзар, ты злуешся, значыць, ты няправы.** Проста сьмешна чытаць, як абараняе Ганчарык бяздарнага поэту Прыбыткоўскага, як шляхам дэмогогічных выпадкаў і софізмаў стараецца «угробіць» Я. Каляднага. Рэцэнзіі паказваюць поўную нясталасьць і адсутнасьць якога-б то ні было матоду ў разглядзе твораў і об'ектыўнасьці ў падыходзе да іх.

Наогул, нумар можа паслужыць узорным прыкладам літаратурнай халтуры.

[1]) С. Фамін. Балота. Поэма. Выд. ЦК „Маладняк". Менск 1927 г.

Рацыяналізацыі— больш увагі.

Ці ўдзельнічаем у рацыяналізацыі?

Водгук на артыкул тав. Грушнеўскага, у якім ён прыводзіў факты нядбайных адносін часткі комсамольцаў да вытворчасьці.

Тав. Грушнеўскі ў сваім артыкуле зацьвярджае на падставе, быццам, верных фактаў, што комсамольцы ў сваёй большасьці ня прымаюць ніякага ўдзелу ў рацыяналізацыі вытворчасьці. Ён таксама зацьвярджае, што комсамольцы, калі ня зусім, дык на ўсякім выпадку мала думаюць аб недахопах на сваім прадпрыемстве.

Гэта няправільна. Я дам некалькі прыкладаў падцьвярджаючых зусім процілеглае.

На 4-й райконфэрэнцыі гарраёну гор. Менску (май 1927 году) стаяла пытаньне аб рацыяналізацыі.

Актуаль гэтае пытаньне было перанесена на нараду актыву, нараду эканомпрацаўнікоў і ў ячэйкі. Усе ячэйкі распрацавалі гэтае пытаньне.

Многія ячэйкі ставілі справаздачы сваіх гаспадарнікаў, на якіх комсамольцы ўносілі дзельныя заўвагі і прапановы.

90 процантаў ячэек заслухоўвалі справаздачы прадстаўнікоў, выбраных у вытворчыя нарады і камісіі па зьніжэньню цэн. Выявіўся некаторы недахоп у працы гэтых прадстаўнікоў, і іх падцягвалі. За паляпшэньне работы комсамольцаў у вытворчых нарадах гаворыць тое, што

мы маем комсамольцаў старшынямі гэтых нарад:

У хлебапякарні МЦРК, працколектыве друкароў, арцелі абутнікаў, нархарчу, гарбароў, харчавікоў, працаўнікоў мастацква маюцца вытворчыя нарады. Гэтыя камісіі пачалі працаваць толькі дзякуючы комсамольцам, якія пісалі аб гэтым у газэты і ставілі пытаньне на парт'ячэйцы. Напрыклад,—друкары, нархарч і працколектыву драваапрацоўнікаў, дзе комсамольцы закідваюць насьценгазэту такімі матар'яламі.

У ячэйках: «Меншвэй», «Драваапрацоўнік», «Эльвод», друкароў, працколектыў швайнікаў, будаўнікоў комсамольцы-вынаходцы вышаўшыя з броні, перайшоўшы на зьдзельшчыну, дзякуючы запісаўленасьці, працуюць на шостаму разраду, а зарабляюць па дзесятаму (па 120—130—140 рублёў).

Вынаходжаньні, аб якіх гаворыць Грушнеўскі, хіба ня кажуць за тое, што комсамольцы уважліва прыглядаюцца да свайго варштату і дакладна яго вывучаюць.

Трэба адзначыць кепскія адносіны гаспадарнікаў да гэтых вынаходцаў.

Вынаходжаньне Палесса, якое ўдобрылі і ЦВК і Саўнарком, ляжыць пад сукном гаспадарнікаў. Праводзіліся і зараз праводзяцца конкурсы на лепшага вучня і майстра (ФЗВ друкароў, першая друкарня, «Торгстрой», харчавікі, аб'яднаная профшкола, юнсэкцыя друкароў і інш.) і конкурсы на лепшага кваліфікаванага работніка («Драваапрацоўнік» і будаўнікі).

Маюцца факты з боку некаторых гаспадарнікаў («Эльвод», „Драваапрацоўнік"), жадаючых правесьці рэжым эканоміі шляхам зьмяншэньня проценту броні, непавышэньнем разрадаў моладзі. Гэта сустракае супраціўленьне з боку комсамольцаў.

Аб працколектывах

Таксама перашкаджае рацыяналізацыі ў працколектывах зьмяняемасьць іх складу: кожны месяц, кожныя тры месяцы склад іх мяняецца. Асабліва страдаюць ад гэтага моладзь і падросткі. І ў іх атрымоўваецца настрой нечага часовага вандруючага, і ня можа быць гутаркі аб рацыяналізацыі.

Трэба будзе падняць пытаньне перад адпаведнымі організацыямі аб тым, каб склад працколектываў зьмяняўся кожнае паўгода, год.

Цяпер аб дысцыпліне

За апошнія часы мы маем ў гэтай галіне шэраг дасягненьняў: ад мая да верасьня 1927 году прагулы сярод комсамольцаў зьменшыліся да 70 процантаў, напрыклад: у мэталістых, працколектыве «Мэталіст», друкароў, гарбароў, у хлебапякарні і заводзе «Беларусь» на 100 процантаў.

З боку парт'ячэек патрабуецца больш увагі кіраўніцтву комсамольцамі ў гэтай справе: заслухваць справаздачы, праводзіць на бюро дырэктывы і садзейнічаць уцягваньню комсамольцаў ў гэтую работу.

Усё вышэйсказанае гаворыць за тое, што дасягненьні маюцца, але гэта яшчэ ня значыць, што мы ўжо дасягнулі таго, што трэба і можам паслабіць работу. Трэба яшчэ з большай энэргіяй узяцца за справу.

Справа рацыяналізацыі—справа саміх комсамольцаў.

Левін.

АД РЭДАКЦЫІ. Чакаем ад комсамольцаў водгукаў на артыкулы т. т. Грушнеўскага і Левіна.

Набліжаюцца перавыбары сельсаветаў

Жыліхаўскія комсомольцы абгаварваюць, каго выбраць у новы сельсавет.

А ШТО РОБЯЦЬ ІНШЫЯ ЯЧЭЙКІ?

Сваечасовае напамінаньне.

Вясковыя ячэйкі комсамолу маюць значныя дасягненьні ў працы ў сельсаветах. Гэта бясспрэчны факт.

Перад чарговымі перавыбарамі сельсаветаў, да якіх засталося ня так ужо шмат часу, вясковым організацыям ЛКСМБ трэба дасканала падлічыць свае дасягненьні на грамадзкім фронце, каб на іх канве вызначыць узоры свае карыснай і конкрэтнай працы ў далейшым.

У сучасны момант аказваецца ўжо недастатковым мэтод зьмярэньня ступені нашага ўдзелу ў рабоце сельсаветаў адным толькі ўдзелам у перавыбарах, колькасьцю выбраных комсамольцаў, процантнымі суадносінамі ў складзе і г. д.

Такі час быў гадоў пяць таму назад. Цяпер вымераецца і цэніцца праца комсамольцаў у сельсаветах па фактах іх удзелу ў жыцьці грамады, падобных прыведзеным у допісе „Спраўдзілі надзеі выбаршчыкаў", які чытай ніжэй.

У народзе ёсьць пагаворка— „якія мы самі, такія нашы і сані". Пры перакладзе гэтай пагаворкі на сельсавецкі лад атрымаецца—якія выбраныя, такая іх і работа.

Вось чаму ўсім вясковым ячэйкам ЛКСМ, па прыкладу жыліхаўскіх комсамольцаў, трэба зараз-жа ўзяцца за падрыхтоўку да перавыбараў сельсаветаў, за выяўленьне і вывучэньне кандыдатур, за падлік выкананьня наказу старым сельсаветам і інш.

Загадзя рыхтуемся.

(Жыліхаўская ячэйка ЛКСМБ, Чырвона-Слабадзкі раён, Бабруйская акруга)

Перавыбары сельсаветаў не за гарамі.

Для таго, каб у сельсавет ПРАВЕСЬЦІ НАДЗЕЙНЫХ ЛЮДЗЕЙ, трэба ЗАГАДЗЯ ПАДРЫХТАВАЦЦА.

Бывае так, што пачынаем перабіраць свой мясцовы орган—сельсавет,—людзей шмат, а выбіраць і НЯМА каго. Так здараецца таму, што людзі карысныя для грамадзкай працы НЕАДШУКАНЫ, НЯВЫЯЎЛЕНЫ.

ЖЫЛІХАЎСКАЯ ячэйка ЛКСМБ усе гэтыя моманты падлічыла і яшчэ з ЖНІЎНЯ ПАЧАЛА РЫХТАВАЦЦА ДА КАМПАНІІ ПЕРАВЫБАРАЎ СЕЛЬСАВЕТАЎ.

Дзякуючы сваечасовай і ўмелай падрыхтоўцы к перавыбарам у мінулым годзе, нашай ячэйцы ўдалося НА 55 ПРОЦ. СЕЛЬСАВЕТ СКЛАСЬЦІ З КОМСАМОЛЬЦАЎ І НА 85 ПРОЦ. З ТЫХ БЕСПАРТЫЙНЫХ СЯЛЯН-БЕДНЯКОЎ, ЯКІХ ЯЧЭЙКА ВЫСОЎВАЛА.

Дасягненьні мінулага году мы яшчэ больш замацуем на аблеткіх перавыбарах. 28-га жніўня Жыліхаўская ячэйка на сваім агульным сходзе ВЫСУНУЛА І АБГАВАРЫЛА КАНДЫДАТУРЫ Ў НОВЫ СКЛАД СЕЛЬСАВЕТУ. Сярод высунутых кандыдатур 6 КОМСАМОЛЬЦАЎ, АСТАТНІЯ—БЕДНЯКІ І АДЗІН ЛЕПШЫ, АКТЫЎНЕЙШЫ СЕРАДНЯК.

Узгадніўшы ўсю сваю падрыхтоўчую працу з парт'ячэйкай, мы намечаныя кандыдатуры БУДЗЕМ ВЫСОЎВАЦЬ НА БЯДНЯЦКІХ СХОДАХ ДЛЯ АБГАВАРВАНЬНЯ.

ПЕРАВЫБАРЫ СЕЛЬСАВЕТУ МЫ СУСТРАКАЕМ ПАДРЫХТАВАНЫМІ!

М. ШПІЛЕЎСКІ.

Спраўдзілі надзеі выбаршчыкаў.

(Ліст з Магілеўшчыны).

Хоцімцы і чачэвіцкія працуюць у сельсавецкіх камісіях.

Ажыўленьне работы камісій пры сельсаветах—справа вялікай важнасьці. Хоцімскія і чачавіцкія комсамольцы шчыра ўзяліся за гэту работу.

У **Забышэўскім** сельсавеце па ініцыятыве комсамольцаў **адрамантаваны дарогі і масты**, паляпшаецца звогул добрабыт вёсак. У вёсках **Ліпаўскі Прудок і Роскашы** Хоцімскага раёну) адчынены хаты-чытальні. Пастараліся комсамольцы—члены камісіі па паляпшэньню добрабыту вёскі, і ў **Валіпаўке** запрацавала **пажарная дружына.**

Хоцімская мястэчковая ячэйка праз коопэрацыйную камісію ўцягнула ў мясцовае спажывецкае таварыства **32 новых пайшчыкаў.**

У сельсавецкіх камісіях Чачэвіцкага раёну налічваецца 23 комсамольцы, пры актыўнейшым удзеле якіх організавана пажарная дружына ў вёсцы **Кучаш**, адрамантаваны масты і дарогі ў вёсцы **Ядрэнная Слабада**; добра праведзен вучот аб'ектаў сельгаспадатку у вёсцы **Чыгірынцы** і інш.

Узмацняем справы ўзаемадапамогі.

Асабліва разгарнулася работа комсамольцаў у камітэтах узаемадапамогі. Мавранская комсамольская ячэйка павялічыла фонд камітэту **ад 34 рубл. да 210 р.,** уцягнула **250 беднякоў** у члены камітэту. Хацькаўскія комсамольцы прыбавілі к фонду камітэту **200 пуд.** жыта. Комсамолія з Бялынічскай ШСМ павялічыла фонд Бялынічскага камітэту на **194** рублі і **1500** пуд. жыта.

М. Л-да.

І працаўнік... і гаспадар.

(Тухінская яч. ЛКСМБ, Дубровенскі раён, Аршанская акруга).

Побач з справаздачамі комсамольцаў—грамадзкіх працаўнікоў аб сваёй грамадзкай працы, Тухінская ячэйка заслухоўвае кароценькія справаздачкі гэтых комсамольцаў і аб працы на сваёй **гаспадарцы.** Апошняе значна ажывіла ячэйковыя сходы...

— Сёньня Янкава справаздача. Ну, і накруцім яму хвост, гультайнічаць ня будзе!—гавораць комсамольцы ідучы на сход.

— Як у цябе там з шматпольлем?

— Чаму ня сееш карняплоды?

— Якую чытаеш сельска-гаспадарчую літаратуру?

На сходах ячэйкі кожны раз прысутнічае шмат беспартыйнай моладзі, якая вельмі цікавіцца заўвагамі сходу аб паляпшэньні такіх-та галін у гаспадарцы такога-та комсамольца. А селянін адзін аднойчы выступіў на сходзе з прамоваю:—**трэба, каб ячэйка падганяла і беспартыйных маладых гаспадароў, а то яны качаюць...**

А. Зябко.

Абы з рук збыць...

(Фабрыка „Чырвоная Бярэзіна", Нова-Барысаў)

У сушыльні фанэрнага цэху працуе моладзь. Работа аплачваецца зьдзельна. Дзякуючы гэтаму нашы хлапцы сочаць толькі за тым, як мага хутчэй выканаць працу. Фанэру, каб яе якасьць была добрая, трэба сушыць вызначаны час.

Але патрэбны час фанэра ня сушыцца (бо чым большая колькасьць фанэры пройдзе сушку, тым больш рабочыя атрымаюць грошай).

Гэткім адносінам да вытворчасьці трэба абвясьціць рашучую барацьбу.

Гутняк.

Злавілі ў варотах

(Дражджавы завод „Пралетары", Менск).

Нельга сказаць, што комсамолец **Гольдбэрг** заўсёды вызначаўся сваёй няпрыкладнасьцю сярод рабочых заводу.

Заўсёды—не, але на гэты раз—так!

Гольдбэргу патрэбны лажак.

На заводзе «Пралетары» можна дабыць мэталёвыя галоўкі да ложку. Так, іх трэба абавязкова выкарыстаць!

Выкарыстаў. Але як-жа іх цяпер аднесьці да дому?—Міліцыянэр стаіць каля варот і нікога бяз пропуску ня пушчае.

За пропускам пайсьці?—ўбачаць ухрадзеныя ім заводзкія рэчы. Сорамна будзе.

І Гольдбэрг знашоў другі «выхад». Мэталёвыя галоўкі былі перакінуты праз плот.

Гатова!—падумаў абрадаваны Гольдбэрг.

Але не. Стаяўшы каля варотаў міліцыянэр заўважыў... Гольдбэрга затрымалі і накіравалі ў вучастак міліцыі.

У вучастку, як водзіцца, склалі пратакол, які даслалі ў кантору заводу.

На пасяджэньні бюро ячэйкі Гольдбэрг зусім не апраўдваўся: мне нечага гаварыць, я зрабіў кепска,—прызнаваўся ён.

Сярод рабочых заводу гэты факт стварыў вельмі кепскае ўражаньне.

Бюро ячэйкі вынесла Гольдбэргу вымову з папярэджаньнем. Акрамя гэтага, ён панясе кару і ў адміністрацыйным парадку.

Газэтны.

Мы ідзем да соцыялізму.

Кантрольныя лічбы народнай гаспадаркі на 1927-28 год.

Кантрольныя лічбы новага гаспадарчага году.—Кантрольныя лічбы—вялікае дасягненьне Савецкай улады ў справе плянаваньня гаспадарчага жыцьця краіны.—Гэта плянаваньне магчыма толькі пры дыктатуры пролетарыяту.—Лічбы паказваюць, што мы расьцём, што наша гаспадарка на мяжы новага гаспадарчага году... узмацняецца абароназдольнасьць Рэспублікі. паляпшаецца матар'яльнае становішча працоўных,

Па шляху індустрыялізацыі.

Дзяржаўная плянавая камісія закончыла папярэднюю распрацоўку кантрольных лічбаў народнае гаспадаркі на 1927—28 год.

Кантрольныя лічбы—аснова пляну народнай гаспадаркі. Яны маюць дзьве мэты: вызначыць кірунак гаспадаркі ў будучым годзе, і даць дырэктывы ўраду для ўсіх дзяржаўных органаў.

Савецкая гаспадарка знаходзіцца зараз на парозе другога дзесяцігодзьдзя кастрычніцкай рэволюцыі, гэта само сабою прымушае нас паглядзець назад, каб упэўніцца ў нашым росьце і вызначыць шлях далейшага гаспадарчага будаўніцтва.

1926-27 год мы можам лічыць годам канчатковага аднаўленьня нашай народнай гаспадаркі.

Зроблены дзяржпляНам падлік паказвае, што ў бягучым годзе наша прамысловасьць вырастае, супроць мінулага году, на 22 проценты.

І зараз прамысловасьць у адносінах да 1913 году складае 101 процант.

Сельская гаспадарка таксама не адстае. Яе продукцыя ў бягучым годзе складае 1.580 мільёнаў рублёў, альбо больш 99 процантаў 1913 году.

У 1927-28 годзе прамысловасьць, па разьліку дзяржпляну, будзе больш давоеннай на 15 процантаў, а сельская гаспадарка—на 2 проценты.

Як бачыце, дзяржава бязупынна ікрэпіца да індустрыялізацыі, да поўнай незалежнасьці нашай гаспадаркі ад капіталістычных краін.

Будзем будаваць свае фабрыкі і заводы

Апошняе пашыранае пасяджэньне ЦК і ЦКК УсеКП(б) вызначыла, што: — „капітальныя ўклады ў 1927-28 годзе павінны пашырыцца ў параўнаньні з бягучым годам і накіроўвацца, у першую чаргу, на лініі буйнай прамысловасьці, транспарту і кватэрнага будаўніцтва".

Агульная сума грошай, якія будуць адпушчаны на капітальнае будаўніцтва ў будучым годзе, будзе складаць пяць мільярдаў трыста мільёнаў рублёў, супроць чатырох мільярдаў чатырыста мільёнаў у мінулым годзе. Інакш кажучы, за год павялічваецца бюджэт на 20 з паловаю процантаў.

Важна адзначыць, што частка дзяржаўных і коопэрацыйных срodкаў будзе значна, большай, чым прыватных. Апрача таго і ўзрост дзяржаўнай часткі народнай гаспадаркі ідзе значна хутчэй параўнаўча з прыватнай.

Лічбы паказваюць, што дырэктыва партыі аб павялічэньні ў будучым годзе капітальнага будаўніцтва будзе выканана.

У гэтых лічбах адбіваецца наша генэральная ідэя—уздым вытворчых сіл і індустрыялізацыя краіны.

Усё сказанае адносіцца да народнае гаспадаркі ўсяго Савецкага Саюзу.

Што-ж датычыцца Беларусі, дык яна мае свае некаторыя асаблівасьці ў справе індустрыялізацыі. Але ў нас ёсьць і вялікія магчымасьці для разьвіцьця тых галін народнай гаспадаркі, якія заснаваны на перапрацоўцы мясцовай сыравіны і маюць збыт сваёй прадукцыі.

Дзьве асноўныя задачы

стаяць у будучым годзе перад гаспадаркай БССР:

— Першая—разьвіцьцё прамысловасьці на вышэйшым тэхнічным грунце і пабудова новых заводаў і фабрык.

— Другая задача—гэта далейшае разьвіцьцё сельскай гаспадаркі на падставе яе інтэнсыфікацыі, пашырэньне засеваў тэхнічных культур (бульба, лён), павялічэньне ўраджайнасьці.

Пашыраючы народную гаспадарку, мы тым самым узмацняем абароназдольнасьць нашай краіны ад магчымай небясьпекі з боку капіталістычных дзяржаў, і паляпшаем становішча працоўных мас

Галін.

Пляма нядбайнасьці і расхлябанасьці

Дзе нашыя ўзносы на карысьць марфлёту?

Адзін Віцебск памятуе аб шэфскіх абавязках.

16-га кастрычніка г.г. мы сьвяткуем 5-ю гадавіну комсамольскага шэфства над Чырвоным флётам. Аб значэньні гэтага шэфства і нашых абавязках у гэтай справе кожны ведае, аб гэтым дастаткова і гаварылі і пісалі. Аднак, словы, як бачна, застаюцца толькі словамі.

МЫ НЯ ВЫКОНВАЕМ ТАКОЙ ПРОСТАЙ РЭЧЫ, ЯК ШТОМЕСЯЧНАЯ ЎПЛАТА СЯБРОЎСКІХ УЗНОСАЎ НА КАРЫСЬЦЬ МАРФЛЁТУ, аб чым у свой час урачыста вынасілі сваё рашэньне.

Акруговыя організацыі самым нядбайным чынам адносяцца да збору марскога ўзносу, лічуць гэта нікчэмнай справай. Задолжанасьць тут надзвычайна вялікая. Вось факты:

ВОРША павінна за 3 мес. ПОЛАЦАК павінен за 4 мес. МЕНСК павінен за 6 мес. БАБРУЙСК павінен за 7 мес. МАГІЛЕЎ павінен за 9 мес. МАЗЫР павінен за 10 мес. ГОМЕЛЬ павінен за 10 мес.

Гэтыя факты—ГАНЕБНЫЯ. Адзін толькі ВІЦЕБСК мае задолжанасьць за 1 месяц, а астатнія організацыі, мабыць, запамяталі аб сваіх абавязках па шэфству.

ГЭТАГА НЕ ПАВІННА БЫЦЬ!

У БЛІЖЭЙШЫ ЧАС АКРУГОВЫЯ ОРГАНІЗАЦЫІ ПАВІННЫ ЗМЫЦЬ З СЯБЕ ГЭТУЮ ПЛЯМУ НЯДБАЙНАСЬЦІ І РАСХЛЯБАНАСЬЦІ!

Саюзныя навіны

Пленум ЦБЮП. 17 кастрычніка склікаецца II пленум ЦБЮП пры ЦКЛКСМБ з наступнай абвесткай дня: 1) Аб палепшаньні зьместу работы піонэрорганізацыі. 2) Школы і піонэррух. 3) Вайсковая і фізкультурная работа у піонэрорганізацыі. 4) Даклад рэдакцыі часопісі „Беларускі піонэр“.

На пленум запрашаюцца, акрамя членаў ЦБЮП, старшыні акрбюро і інструктары піонэрруху пры Акрана.

Піонэры ў сьвята Кастрычніка. Бюро ЦКЛКСМБ зацьвердзіла ліст да усіх акругкомаў аб сьвяткаваньні гадавіны Кастрычніка ў піонэрорганізацыі.

Падрыхтоўцы да сьвята трэба прысьвяціць ўсю работу піонэратрадаў і фарпостаў.

Да 10-цігодзьдзя Кастрычніка падлічваецца ўся праробленая піонэрорганізацыяй работа, намячаюцца яе далейшыя шляхі, выяўляюцца запатрабаваньні дзяцей і г. д.

Да сьвята прыўрочваюцца ў атрадах і школах поўныя мерапрыемствы: адчыняюцца чытальні, устанаўліваюцца радыё-прыёмнікі, праводзіцца ачыстка двароў, організуецца гарачае сьнеданьне і г. д.

Ліквідаваць запазычанасьць. Менакругком ЛКСМБ пастанавіў пачаць кампанію збору узносаў на карысьць марскога флёту.

Адначасова прапанавана усім райкомам і ячэйкам тэрмінова ліквідаваць сваю ранейшую запазычанасьць па флёцкім узносам.

Пленум Мазырскага АК. 11 верасьня адчыніўся пленум Мазырскага акругкому ЛКСМБ на які выехаў камандыраваны ад ЦКЛКСМБ тав. **Бараньнікаў.**

5 мільёнаў Асінастрою.

Урад БССР зьвярнуўся з хадайніцтвам да Саўнаркаму СССР аб асыгнаваньні 5 мільён. рублёў ад усесаюзнай пазыкі індустрыялізацыі на будаўніцтва Асінастрою.

Зьезды работніц і сялянак

З 15 верасьня ў БССР праводзяцца раённыя і акруговыя зьезды работніц і сялянак.

Акруговыя зьезды вылучаюць са свайго складу делегатак на ўсесаюзны зьезд.

Прэзыдыум ЦВК і Жанаддзел ЦККП(б)Б пастанавілі адмяніць сваю ранейшую пастанову аб скліканьні ўсебеларускага зьезду работніц і сялянак.

Вёсцы—кваліфікаваных працаўнікоў

Нядаўна скончылі сваю працу ўсебеларускія курсы на перападрыхтоўцы загадчыкаў хат-чытальняў.

Курсы выпусьцілі 99 чал., з якіх 28—комсамольцы.

ЦІП пашыраецца

Да гэтага часу на Менскіх курсах Цэнтральнага Інстытуту Працы навучалася 140 вучняў.

12 верасьня адчыніўся і пачаў працаваць новы сталярны цэх, куды прынята 60 чал. беспрацоўных.

Такім чынам курсы будуць выпушчаць кожны год 400 кваліфікаваных рабочых.

Рабочая ўзаемадапамога

Прэзыдыум ЦСПСБ правёў абсьледваньне дзейнасьці саюзных кас узаемадапамогі.

Адзначаны рост кас, значнае ахопленьне імі саюзных масаў, павялічэньне ліку і размераў ссудаў і інш.

Прапанована ўсім саюзным органам узмацніць кіраўніцтва і інструктаваньне кас узаемадапамогі.

ГРАМАДЗЯНІН, АХВЯРУЙЦЕ!

Трохдзённік барацьбы з бяспрытульнасьцю

Наверсе—лётарэя „шчасьлівы нумар“.—Ніжэй—кружачны збор. З боку—новы бяспрытульны ў прыёмніку.

Нас двое. У памдзеце мы атрымалі скарбонку з чырвонай стужкай, шчыт са значкамі і вышлі на вуліцы. Сёньня нядзеля. На вуліцах шмат народу. Адразу-ж падыходзім да аднаго, на ваш погляд адказнага працаўніка:

— Ахвяруйце...

Чакаць доўга ня прыходзіцца і бліскучы двохграўнік робіць пачын. Гэта надае бадзёрасьці і мы сьмела падыходзім да ўсіх, каго сустракаем. Адказы бываюць розныя. Некаторыя без слоў адчыняюць свае партманэ, сумачкі, кашалі і ахвяруюць. Другія адмаўляюцца—гавораць, што няма дробязі, што не атрымана пэнсія, запамяталі дома...

Адзін 45-гадовы дзядзя з сур'ёзным тварам заявіў:

— Я ўжо сам 8 год, як бяспрытульны... Малайцы, старайцеся, дапамагайце ім,—і потым палез у кішэню за пятачком.

Годзе хадзіць па Савецкай і Леніскай. Мы накіроўваемся на ускраіны—вуліцы Пулихава, Іванаўскую, Старарускую... Жыхары—пераважна рабочыя—і нашы скарбонкі напаўняюцца грошыкамі, пятачкамі, грыўнямі...

А другой гадзіне дня канчаем. У памяшканьні Памдзету ўскрываюць нашу скарбонку. У ёй аказалася 32 рублі. У другіх ёсьць і большыя вынікі. Рэкорд—48 рублёў.

На стале вялікая куча грошай. Іх пералічваюць, запісваюць у кнігі.

Сярод грудаў медзі ня мала срэбра, падаюцца рублёвыя паперкі і давялося нават бачыць пяцірублёўку!

Здаём грошы, скарбонку і выходзім. А на вуліцах ужо працуе наша зьмена.

* * *

На скверы ля кіёску прытулілася лётарэя —„шчасьлівы нумар“. Каля століку палізі натоўп. Адзін з абслугоўваючых агітуе:

— Грамадзяне!.. Ад капейкі да 25! Можаце выйграць мыла, цукеркі, парфуму, партвайн, мадэру... Акрамя асабістага задавальненьня, гэтым дапаможаце і бяспрытульным... Вось такім як гэтыя,—і ён наочна ілюструе, паказваючы на двух хлапцоў, ячія стаяць у натоўпе.

Нумары раскупаюцца. Ужо шмат картак лічацца „анульраванымі“.

Вечарам столік пусьцее—усё што на ім красавалася ўнесьлі „шчасьліўцы“. А памдзет за дзень атрымаў ад яго чыстага прыбытку 30 рублёў—гэта ня жарты. 30 рублёў забясьпечаць на месяц чатырох бяспрытульных.

* * *

Па папярэднім падлікам, трохдзённік па барацьбе з дзіцячай бяспрытульнасьцю даў чыстага прыбытку 800 рублёў. Гэтыя грошы папоўняць фонд калёніі для бяспрытульных, якая будуецца ў Магілёўшчыне.

Гэта яшчэ ня ўсё. Гэтымі днямі паступяць грошы сабраныя ячэйкамі „Прыхільнік дзяцей“.

Мік. Таў.

Пяты год прызываецца

Сёньня пачынаецца мэдагляд

8-га верасьня на Меншчыне закончылася жараб'ёўка прызыўнікоў 1905 г.

Трэба адзначыць, што жараб'ёўка ў гэтым годзе прайшла асабліва добра, пры вялікім уздыме саміх прызыўнікоў. За выключэньнем Пухавічаў **на прызыўных пунктах ня было амаль ніводнага факту дэбашырства, п'янства ці хуліганства.**

Сёньня на Менскім пункце пачынаецца мэдагляд прызыўнікоў маючых вышэйшую і сярэднюю адукацыю. Дзеля астатніх агляд на ўсіх трох пунктах пачнецца з 19 верасьня.

Мэдагляд закончыцца: у Койданаве—11, Пухавічах—21 і ў Менску—29 кастрычніка.

Яўка прызыўнікоў на мэдагляд праводзіцца згодна парадку нумароў, выцягнутых на жараб'ёўцы. На іх і адзначаны тэрмін яўкі кожнага прызыўніка ў асобнасьці.

Мэдагляд прызыўнікоў у гэтым годзе будзе праводзіцца з асаблівай сур'ёзнасьцю. Адбор у армію будзе зроблен з тых, якія адрозьніваюцца добрым здароўем.

Адначасова з залічэньнем прызыўнікоў у кадравыя часткі, будзе праводзіцца і адбор дзеля пераменнага складу тэрыторыяльных частак Чырвонай арміі.

Назначаныя ў кадравыя часткі, пасьля мэдагляду, да адпраўкі іх на вайсковую службу, адпушчаюцца дахаты на невялічкі тэрмін.

Комсамольцы-прызыўнікі рыхтуюцца

Ва ўсіх райкомах Менску з'організаваліся групы комсамольцаў-прызыўнікоў, якія рэгулярна праводзяць заняткі.

Праца групаў скончыцца перад уходам комсамольцаў у армію.

Кастрычнік ідзе.

Нарада палітасьветпрацаўнікоў

У канцы верасьня Галоўпалітасьветы склікае ўсебеларускую нараду палітасьветпрацаўнікоў.

Нарада абмяркуе і зацьвердзіць плян правядзеньня кастрычнікавага сьвята ў вёсцы і ў прыватнасьці ў нардомах і чатах-чытальнях.

Выстаўка газэт і часопісаў

Белдзяржвыдавецтва сумесна з цэнтральнай кніжнай палатай і менскімі бібліотэкамі намеціла да кастрычнікавых дзён організаваць на адным з гарадзкіх пляцаў выстаўку газэт і часопісаў, якія выходзяць у СССР.

Новыя кнігі

Да 10 гадавіны Кастрычнікавай рэволюцыі Белдзяржвыдавецтва выпушчае шэраг кніжак—п'ес, зборнікаў мастацкай літаратуры, гістарычных нарысаў і г. д.

Спэцыяльна для дзяцей рыхтуецца да друку юбілейны школьны зборнік.

Сьвята сярод школьнікаў

Згодна пастановы Наркамасьветы, сьвяткаваньне 10-цігодзьдзя Кастрычніка ва ўстановах сацвыха (школах і дзетдамох) будзе цягнуцца чатыры дні—5-га, 6-га, 7-га і 8 лістапада.

Новыя знаходкі

○ У Чарыкаўскім раёне, Магілёўскай акругі, мясцовымі сялянамі знойдзены глiняны гаршок з старасьвецкімі грашмі.

Усяго знойдзена 236 манэт 15-га і 16-га стагодзьдзяў, якія накіраваны ў ЦБ краязнаўства.

○ Да гэтага часу на тэрыторыі БССР некалькі разоў знаходзілі асобныя рэшткі мамонта (косьці і зубы), але ніколі не ўдавалася знайсьці цэлы шкілет гэтай буйнай дагістарычнай жывёлы.

Зараз ЦБ краязнаўства атрымала весткі з Лядзянскага раёну Аршанскай акругі аб тым, што там знойдзен у зямлі цэлы, добра захаваўшыйся шкілет мамонта.

У тры радкі

○ Першы Белдзяржтэатр пачаў рыхтаваць да пастаноўкі новую п'есу па вядомай аповесьці Ўсевалада Іванава „Бронепоезд“.

○ На першы і другі курсы Мэдфаку БДУ прынята 200 студэнтаў.

○ Пры Наркапфіне адчынілася Ўсебеларуская нарада працаўнікоў ашчадных кас.

○ На гарадох БССР заканчваецца кампанія перавыбараў жаночых делегацкіх сходаў.

○ У бліжэйшы час Наркамасьветы адчыняе па акругах 9 новых дзіцячых садоў.

○ Менскі акруговы саюз паляўнічых назаджвае 11-га верасьня спаборніцтвы на лепшага стралка.

○ За апошнія 10 месяцаў у Беларусі адарылася каля 3000 пажараў.

○ Прызыў 1905 году па Менскай акрузе працягнецца да 1-га лістапада.

○ Менскі акрвыканком вырашыў прыступіць з будучага году да пабудовы гарадзкога трамваю.

ФІЗКУЛЬТУРА

Перамога Смаленску па футболу.

Матч меў таварыскі характар: ігралі каманды «Дынамо» Смаленску і Менску.

Першы хаўтайм...

Смаленск мае некалькі становішчаў, калі ў Менскіх варот няма галкіпэра... усё-ж мяч ня быў убіт...

Смаленск паказвае добрую сыгранасьць, але пасоўкай ня можа пахвастацца: «вывазілі» гульню некалькі класных

Матч у разгары...

ігракоў, якія надзвычайна добра вялі матч.

З Менскай каманды трэба адзначыць тав. **Горшмана** (абарона), які ўвесь час у самых цяжкіх момантах добра абараняў вароты.

Як і заўсёды, т. **Кузьмін** — кіпэр Менскай каманды—прыгожымі і спрытнымі рухамі ў самых варот затрымліваў мяч.

Першы хаўтайм канчаецца з вынікам 1:0 у карысьць Смаленску.

Другі хаўтайм ідзе пад нясупынным напорам Смаленску. Добра пададзеным у цэнтр мячом ўганяецца гол Менску.

Трэба адзначыць, што Смаленск праявіў грубасьць у гульні (мяч па публіцы, штурханьні і г. д.).

Пад канец і Менская каманда ўганяе гол Смаленску.

Матч заканчваецца з вынікам 2:1 у карысьць Смаленску.

Рыдлеўскі.

Выпаўзае гадзіна хуліганства

Яе логава—чыгуначныя масты.

Зварочваем на гэта ўвагу міліцыі

Хуліганскі напад

Патрабуем суровага суду!

9-га верасьня г. г. на чыгуначным мосьце МББ чыгункі, у 10½ гадзін вечару п'яныя хуліганы **Юзэф Ліпніцкі** і **Людвіг Жыдовіч** спакусіліся на жыцьцё сэкратара комсамольскай ячэйкі службы цягі МББ чыгункі тав. **Хьведчэні**, які зварочваўся з пасяджэньня акругкома ЛКСМБ.

Перад гэтым хуліганы **Ліпніцкі** і **Жыдовіч** зьбілі да паўсьмерці сябра комсамольскай ячэйкі службы цягі тав. **Шыбна.**

Праходзячы па мосьце, тав. Хьведчэня накіроўваўся дахаты. Раптам на яго накінуліся хуліганы **Ліпніцкі** і **Жыдовіч.** Яны выхапілі фінскія нажы і сталі імі пагражаць. Хьведчэня вырваўся і ўбег. Яго дагнаў хуліган Ліпніцкі і з усёй сілы запусьціў нож, але прамахнуўся і папаў сабе ў нагу. Кроў абліла яго адзеньне.

Мы патрабуем, каб прынялі самыя рашучыя меры да гэтых хуліганаў.

Выпадак на мосьце не першы.

Хуліганы Ліпніцкі, Жыдовіч і іх кампанія вядомы ўсяму насельніцтву ускраіны МББ чыгункі.

Патрабуем суровага суду над хуліганамі!

Ідзе 5 подпісаў.

Горкая і хуліган—верныя сябры

Гэроі Брылеўскага завулку.

Ускраіна МББ ч., славуты Койданаўскі шлях, Нова-Мяшчанская і асабліва Брылеўскі завулак—вядомы сваімі хуліганамі.

Брылеўскі завулак узгадаваў шмат палубандытаў, хуліганаў і забойцаў. Аб гэтым ведаюць, з гэтым змагаюцца, але язва хуліганства яшчэ ня вылечана.

За апошні час зноў увашлі ў моду бойкі з «козыраўскімі», якіх пара гадоў зусім ня было. Адбываецца гэта на рэйках. Працаўнікі зьяўляюцца групамі ў чалавек 15 з гармошкамі і фінскімі нажамі. «Сражэньні» адбываюцца ў гадзін 11 вечару. Міліцыянэра у гэты час па блізкасьці няма чамусьці.

У мінулым годзе конная міліцыя рабіла аб'езды, пачынаючы ад Брылеўскага завулку і канчаючы «Кірылаўкай». Цяпер гэта чамусьці ня робіцца.

Мы зьвяртаем увагу міліцыі на яшчэ адну сялібу хуліганаў. Гэта—«прызыўны пункт» за чыгуначным мастом Заходніх шляхоў. Ноччу тут немагчыма прайсьці. Ускраінныя хуліганы ўстрайваюць засады, і калі нікога няма, гоняць сваю ахвяру да самага «пункту». А там ужо працягваецца пачатая бойка.

Факты бойкі, крывага хуліганства на чыгуначных мастох выклікаюць абурэньне ўсяго рабочага насельніцтва раёну. Апошні выпадак з нападзеньнем на комсамольцаў перапоўніў чашу. Больш цярпець нельга!

У першую чаргу мы чакаем водгуку міліцыі. Неабходна, каб былі пасты на абодвых мастох і ускраінных завулках.

Рыдлеўскі.

Куды пайсьці?

З 13-га верасьня, у кіно-тэатрах Менску пачынаюць дэмонстравацца наступныя кіно-фільмы: **„Інтэрнацыянал“**—«Танцоўшчыца на пабежжах». Звыш програмы выступаюць сатырык Сэмі і выканаўца цыганскіх рамансаў Зініна; **„Культура“**—«Перамога жанчыны» (з удзелам Бакшэева і Судакевіча); **„Пролетары“**—«Танцоўшчыкі таксама памыляюцца»; **„Спартак“**—«Кіно Зорка» (з удзелам Мабэль Норман) і **„Чырвоная Зорка“**—вялікі трукавы фільм з удзелам Гары Піля—«Чалавек без нэрваў».

У Белдзяржтэатры працягваюцца гастролі тэатру **„Крывое Люстра“**. Трупа выступае з новым рэпэртуарам.

У цырку пачынаюцца гастролі артыстаў маскоўскіх дзяржцыркаў на чале з гімнастымі ў паветры—4 Баралыі. Шмат эфэктыных нумароў. Уся старая праграма зьнята з рэпэртуару.

Адказныя рэдактары { А. БАРАНЬНІКАЎ. А. КУРЦІН.

Галоўлітбел № 24867 Менск, 2 друкарня БДВ.